БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 123 (7123) | 1955 оной майн 26, четверг | Сэн 20 мүнгэн

Һурагшад, ажал хэжэ шадаха үбгэд, хүгшэд! Кукуруза тарилгадань колхоздоо туһалагты!

Лекционно пропагандые эрид һайжаруулха

Һүүлэй жэлнүүдэй туршада партийна организацинууд лекционно пропагандые һайжаруулха талаар зарим тэды хүдэлмэри ябуулаа. Партийна комитедүүд КПСС-эй түүхын, диалектическэ ба историческа материализмын, политическэ экономиин талаар, коммунизм байгуулгын теоретическэ болон практическа асуудалнуудай талаар лекцинүүдые эмхидхэнэ. Олон лекторнүүд советскэ социалистическэ байгуулалтын, марксизм-ленинизмын бүгэдые илагша идейнүүдэй агуусхэ хүсые харуулһан удха түгэлдэр, ойлгосотой һайн лекцинүүдые уншана. Лекторскэ нэгэдэлнүүдэй хүдэлмэри һайжаржа байна.

Политическэ болон научна эрдэм дэлгэрүүлхэ Бүхэсоюзна обществын Бурят-Монголой отделени ажалшадые коммунистическээр хүмүүжүүлхэ хүдэлмэридэ партийна организацинуудай туһалагшань болонхой. 1954 ондо обществын хүсөөр дүрбэн мянга шахуу, энэ жэлэй нэгэдэхи квартал соо мянга гаран лекци уншагдаа. Обществын организацинууд лекционно пропагандын нилээд дүй дуршалтай болоһон, научна, педагогическа хүдэлмэридэ, мүн үйлэдбэри дээрэ ажалжаха зуураа идеологическа хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаададаг лекторнүүдтэй болоһон байна.

Гэбэшье, республика доторхи лекционно пропагандын далайса ба хэмжээнь ажалшадай эдэбхи хэрэгсээлһээ, коммунистическэ хүмүүжүүлгын зорилгонуудһаа гээгдэжэ байна. Лекцинүүдэй нилээд ехэ хубинь идейно-теоретическэ доодо хэмжээндэ уншагдана, тэдээнэй удхань коммунистическэ байгуулалтын бодото байдалтай һулаар холбогдоно. Зарим лекцинүүд дотор республикын ба тус районууд болон колхозуудай экономикын хүгжэлтын онсо өөрэ байдал харуулагданагүй. Тиимэһээ парти, правительствын табиһан зорилгонуудые шиидхэлгэдэ ажалшадые элсүүлгэдэ тэдээнэй туһа бага болоно.

Томо предприятинууд, МТС-үүд болон аймагай центрнүүдэй интеллигенциин үсөөхэниинь лекци уншалгада хабаадуулагдана. Улан-Удын Железнодорожно районой, Хориин, Заиграйн ба бусад зарим аймагуудай интеллигенци энэ хүдэлмэридэ илангаяа муугаар хабаадуулагдана. Лекторнүүдэй дунда хүдэлмэри һулаар ябуулагдадаг дээрэһээ лекционно пропагандада ехэн дутагдалнууд үзэгдэнэ. Лекцинүүд хаа-яа зүбшэн хэлсэгдэнэ. Научно-теоретическэ темэтэй, элүүр ахуйн байдал тухай лекцинүүдэй тоо һүүлэй үедэ эли бодо үсөөрөө. Промышленность болон хүдөө ажахын шугуушуулэй дүй дуршэл һулаар дэлгэрүүлэгдэнэ.

Бурят ажалшадай дунда тэдээнэй түрэлхи хэлэн дээрэ лекционно пропаганда хангалтагүйгөөр ябуулагдана. Обществын республиканска отделени һүүлэй жэлнүүдэй туршада хэдыдоо табан лекци бурят хэлэн дээрэ оршуулһан байна. Лекцинүүдые оршуулха хэрэг лекционно бюроошье һулаар табигданхай. Закаменай, Сэлэнгын, Иволгын болон бусад аймагуудта бурят хэлэн дээрэ лекцинүүд хаа-яа уншагдана. Түрэлхи хэлэн дээрэ лекци уншалгые эмхидхэдэггүй ябадал хадаа зарим ажалшадай дунда политическэ нүлөөе һуларуулна, энээниие саашадаа тэсэхын аргагүй. Бурят хэлэн дээрэ лекци уншалгые үргэдхэхэ, тиихэдээ тэдээнэй удхые һайжаруулгада онсо анхарал хандуулха шухала.

Научна хүдэлмэрилэгшэд, лээдэ һургуулинуудай багшанар болон хүдэлмэрилхы хүдэлмэрилэгшэдэй дундаһаа мэргэжэлтэй лекторнүүдые колхозууд болон МТС-үүдтэ, заводууд болон фабрикануудта хододоо ябуулжа байха хэрэгтэй. Ажалшадай эрилтые хараадаа абажа, лекцинүүдэй тематикые үргэдхэхэ шухала. Лекцинүүдэй тоое олошоруулхатаяа хамта эдээнэй удхынь һайжаруулха хэрэгтэй.

КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленум орооһо таряа ехээр ургуулдаг болохо, малажалһаа продуктнуудые һураггүй ехээр абадаг болохо гэһэн ехэ ба харюусалгатай зорилго табиһан байна. Республикын партийна организаци энэ зорилгые тон түргэнөөр шиидхэхын тулада бүхы районууд, колхозууд болон совхозуудта бии байгаа ехэ арга боломжонуудые хараадаа абаад, орооһо таряа, нооһо, һү, мяха болон бусад продуктнуудые абаха талаар 1960 ондо гэжэ тогтоогдоһон даалгабариие түрүү колхозуудай бүри энэ жэлдэ, дунда зэргын колхозуудай 1956 ондо, экономическа талаараа һула колхозуудай 1957 ондо дүүргэхэ ябадал хангаха зорилго табяад байна. Лекционно пропаганда хадаа хүдөө ажахын үйлэдбэриин ургалтын резервнүүдые колхознигуудай, МТС-үүд болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэдэй үмэнэ үргэнөөр элирүүлэн харуулха ёһотой. Кукуруза тарижа ургуулха, тэрээнһээ ехэ ургаса абаха, нарин ба нарибтар нооһотой хони үсхэбэрилхэ, үнеэдэй һү үгэлгые дээшэлүүлхэ асуудалнуудай ба агротехникэ болон зоотехниин бусад асуудалнуудай талаар колхознигуудай эрдэмые дээшэлүүлхэ хэрэгтэй. Лекцинүүд хадаа һайнаар хүдэлмэрилхэ эрмэлзэлгэ хүнүүдтэ түрүүлхэ, тэдээнэй үүсхэл оролдолго ба эдэбхиие бадаруулха, ажалай эмхидхэлые саашадань һайжаруулгада, ажалай журамые бэхижүүлгэдэ, үйлэдбэриин түсэбүүдые дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлгэдэ туһалха ёһотой. Лекционно пропаганда хадаа арадай ажахын гол шухала үндэһэ һууринь болоһон хүндэ индустриие саашадань хүгжөөхэ гэһэн партиин политикые олониитэдэ хододоо ойлгуулжа байха ёһотой.

Лекционно пропагандада газетэ, журналнуудые, радиое хэрэглэхэ, зарим һайн лекцинүүдые хэблэжэ гаргаха хэрэгтэй. Лекци уншахадаа харуулан ойлгуулха зүйлнүүдые, тусхай кинофильмнүүдые улам үргэнөөр ашаглаха шухала.

Советскэ Союзай эб найрамдалда дуратай гадаадын политикые, уласхоорондын түгшүүрилые һуларуулхын түлөө, тэрээнэй эдэбхитэй тэмсэлые үргэнөөр тайлбарилха, эб найрамдалай дайсадые, дай жүрөөдэгшэдые элишэлэн сохихо хэрэгтэй.

КПСС-эй областной комитедэй һаяхан болоһон пленум политическэ ба научна эрдэм дэлгэрүүлхэ Бүхэсоюзна обществын республиканска отделениин хүдэлмэри тухай асуудал зүбшэн хэлсээд, лекционно пропагандын хүтэлбэрине һайжаруулха талаар партийна организацинуудай зорилгые тодорхойлһон байна. Обществын ажал-ябуулга хадаа үргэн ниитын дунда партиин ябуулдаг идеологическа хүдэлмэриин шухала участок гээшэ, тиихэдэ тэрээнэй хүдэлмэридэ хабаадалга хадаа партийна болон ниитын харюусалгатай даалгабариие дүүргэһэн ябадал гээшэ гэжэ харагдаха зэргэтэй гэжэ пленум зааһан байна. Партиин горкомууд болон айкомууд политическэ болон научна эрдэм дэлгэрүүлдэг организацинуудые хүтэлбэрилгэеэ эрид һайжаруулха, лекционно хүдэлмэриие үдэр бүри ударидаха ба хинажа байха, политическэ ба научна талаараа һайн бэлэдхэлтэй хүнүүдые, промышленностиин ба хүдөө ажахын новаторнуудые лекци уншалгада үргэнөөр хабаадуулха ёһотой.

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ

Уранзохёолшо М. А. Шолоховые Ленинэй орденоор шагнаха тухай

Ураһайханай литературын талаар гайхамшаг ехэ аша габьяатай ажалайнь түлөө, түрэһэнһөөнь тавин табин наһанайнь ойтой дашарамдуулан Михаил Александрович **Шолоховые Ленинэй** орденоор шагнаха.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. ВОРОШИЛОВ.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь Н. ПЕГОВ.

Москва, Кремль.
1955 оной майн 23.

Студентнүүдэй туһаламжа

Воронежско областиин хүдөө ажахын институдай студентнүүдэй үүсхэлые манай зооветеринарна институдай студентнүүд халуунаар дэмжээд, шефтээ абаһан Иволгын аймагай «Улаан Оронго», Кировэй нэрэмжэтэ колхозуудта кукуруза тарихадань туһаламжа үзүүлһэн байнабди. Энэ тарилгада агрономическа, зоотехническэ, ветеринарна факультедүүдэй нэгэдэхи, хоёрдохи курсын студентнүүд хабаадалсаба.

Кировэй нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ агрономическа факультедэй студентнүүд нүхэр К. Шубинай хүтэлбэри доро хүдэлмэрилөө. Тэдэнэр үдэр хахадай турша соо 53 гектар талмай дээрэ кукуруза гараар тариһан байха юм.

Ветеринарна, зоотехническэ факультедүүдэй 200-гаад студентнүүд «Улаан Оронго» колхозой поли дээрэ хоёр үдэрэй турша соо хүдэлмэрилжэ, 50 гектар кукуруза гараар таряа. Тиигэжэ манай институдай студентнүүд хамта 103 гектар кукуруза квадратно-гнездовой аргаар тариһан байна.

А. Цыремпилова,
студентка.

Суулгын һурагшад туһална

Кукуруза тарилгада таһалагдан үлөөгдэһэн нэмжээ хара поли сагаа улаан сэсэгүүдээр бүрхөөгдэһэндэл адляар соохорлон харагдана. Энэ Суулгын дунда һургуулиин һурагшад ба багшанар кукуруза тарижа ябахадаа иимээр харагдаба. Тэрэ үдэр Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ тус һургуулиин 140 гаран һурагшад, 20 шахуу багшанар хүдэлмэрилжэ, 20 гектарта кукуруза квадратно-гнездовой аргаар тариба.

Энээнһээ урда тээ һурагшад 24 гектарта кукуруза тариха уялга абаһан байгаа һаа, мүнөө 33 гектарта энэ культурые тарихабди гэжэ мэдүүлбэ. Суулгын дунда һургуулиинхидай жэшээе мүнөө Мухаршэбэрэй бусад һургуулиинхид дэмжэжэ байна.

Б. Цыренов.

Студентнэрэй эдэбхи хэшээл

Улан-Удын хүдөө ажахын техникумэй студентнүүд һуралсалайнгаа ажахын участок дээрэ кукуруза тариба. Кукуруза тарилгада, илангаяа механизациин, агрономиин таһагуудай турбадахи курсын студентнүүд эдэбхитэйгээр хабаадалсаа. Хамта дээрээ энэ хүдэлмэридэ 60 гаран хүн хүдэлмэрилөө. Студентнүүд «СКГ-4» маркын хартаабха һуулгадаг машиные кукуруза тарилгада тааруулан зохёогоод, найман гектарта кукуруза тариһан байха юм. Студент Иван Торгашин «КДП-35» тракторые өөрөө жолоодожо, тус сеялкые шэрүүлһэн байна.

Н. Кузьмин.

Гээгдэлһээ дарһы гараха

КЯХТА (Телефоноор абтаба). Аймагай олохон колхозууд кукурузын тарилгада һайнаар бэлдээд, мүнөө тэрэниие амжалтатайгаар дүүргэжэ байна.

Маленковой нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Доржиев) 480 гектарта кукуруза квадратно-гнездовой аргаар хэжэ дүүргэбэ. Нүхэр Содномовой хүтэлбэрилдэг тариаанажалай бригадын гэшүүд нүхэр Овсянкинай даадаг механизаторнуудай бригадатай эбтэй эетэйгээр ажаллажа, кукурузын тарилгые эрхим болзорто хэжэ дүүргээ.

Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой комплексно бригаданууд 727 гектар кукуруза тариба. Кяхтын МТС-эй нүхэр Сковеевэй хүтэлбэрилдэг тракторна бригада 196 гектар кукуруза таряа. Гадна, 26 гектарта ногоон тэжээл болохо кукуруза тариба. Сеялкын машинист Самбу Абидуевич Ванжилов үдэр бүхэндэ 20 гектар хүрэтэр тарилга хэһэн байна.

Гэхэтэй хамта, Сталинай, Калининай, Ульяновай нэрэмжэтэ колхозуудта кукуруза тарилга удаарууулагдана. Жэшээлхэдэ, Калининай нэрэмжэтэ колхоз 650 гектар кукуруза тариха түсэбтэй аад, арайхан 300 гектар таряад байна. Тарилга хэжэ байһан сеялкынь клапан түргэн элэжэ, урагшаа ябанагүй. Тэрэниие һэлгэхэ запасной часть, инструмент үгыдэнэ. Тиигэжэ сеялкэнь үдэртөө 4—6 час соо хүдэлнэ. Тарилга хэхэ газараа мууса бэлдээ. Ажалай эмхидхэлэй муу байһан дээрэһээ сеялкэшэд үдын эдеэлэлгэдэ гарахадаа 3—4 километрын газарта ябагаар ябана. Колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Очиров, тариаанажалай 1-дэхи бригадын бригадир нүхэр Цоктоев, агроном нүхэр Игумнов гэгшэд кукуруза тарилгада хайхарамжагүйгөөр хандана. Үрэһэ хүрэнгээ саг соонь асаруулнагүй.

Калининай нэрэмжэтэ колхоз кукуруза тарилгаяа хахадлаашьедүй байһаар. Тиихэдэ Ульяновай нэрэмжэтэ колхоз 185 гектар кукуруза тариха ёһотой аад, минии 50 гектар таряад байна.

Кукурузын баян ургаса хураахын түлөө тэрэнэй тарилгые богони болзор соо хэжэ дүүргэхэ шухала.

Н. Антонов.

Кукуруза тарилга дээрэ

Хабарай урин дулаан үдэрнүүд боложо, хүбшын модон ногооржо, тала дайдамнай сэсэглэбэ. Мүнөө жэлдэ манай республикын хүдөө нютагуудта шэнэ айлшан — кукуруза тарилгын ажал түлэб дундаа ябажа байна. Республикын һурагшад Бурят-Монголой зооветинститудай студентнүүдэй уряае дэмжэн, колхозуудта ошожо, туһаламжа үзүүлнэ.

Ториин аймагай центрын дунда һургуулиин багшанар болон ахалагша классуудай һурагшад һаяхан «Коммунизм» колхоздо ошожо, воскресник үнгэргэбэ. Эдэнэр тус колхоздо 30 гектар кукуруза тариха уялга абаһан юм. Воскресниктэ һурагшад олоороо хабаадалсажа, арбан гектар кукуруза тариба. Һурагшад мүнөө хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлһээр.

Д. Дугаров.



Иволгын МТС-эй Б. Б. Бальчиновай хүтэлбэрилдэг тракторна бригадынхид хабарай тарилгын үедэ эрхим ажалаараа МТС соогоо түрүүлжэ ябана. Мүнөө энэ бригадын механизаторнууд Молотовой нэрэмжэтэ колхозой полинууд дээрэ орооһото оройн культурануудые, кукуруза, хартаабха тарижа байнхай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарһаа) бригадир нүхэр Бальчинов үдэрэйнгөө даалгабариие 200 процент хүрэтэр дүүргэдэг тракторист К. О. Каленых гэгшэтэй поли дээрэ хөөрэлдэжэ байна.

З. Веснинагай фото.

Республикын аймагуудта кукуруза тарилгын ябаса тухай 1955 оной майн 20-ной мэдээн

Аймагууд	Кукуруза тарилга (гектараар)
Бичурын	1611
Кяхтын	1092
Кударын	936
Мухаршэбэрэй	865
Иволгын	824
Зэдын	767
Сэлэнгын	759
Түнхэнэй	505
Тарбагатайн	501
Заиграйн	442
Прибайкальска	358
Хориин	300
Хэжэнгын	263
Закаменай	142
Байкало-Кударын	99
Яруунын	93
Ториин	88
Баргажанай	62
Кабанскын	30

Звеногойхид кукурузынгаа тарилга дүүргээ

Прибайкальска аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд ниитынгээ малай ашаг шэмэ дээшэлүүлхэ хэрэгтэмнай кукуруза ехэ туһа хүргэхэ юм гэжэ найдана. Тиимэһээ маленковойхид энэ шэнэ культура тарихын тулада хэдэн һайн газарнуудые шэлэжэ олоод, тэрээн дээрээ хэдэн зуун тонно наг шэбхэ гаргажа адхаһан, минеральна үтэгжүүлгэнүүдые, хужартай, угаагдаһан хүрьһэтэй газарнуудтань извёстко оруулһан байна.

Итанцын МТС энэ колхозые кукуруза тариха механизмуудаар хангаагүй. Иимэ ушарай болоод байхада колхознигууд, хүгшэн залуугүй болзоройнь ерэхэлээр лэ, кукурузаяа гараар тарижа захалаа һэн. Нүхэр Кузнецовой звеногойхид энэ жэлдэ 50 гектарта кукуруза ургуулха даалгабаритай байгаа. Хэрбээ дүрбэн хүнһөө бүридэһэн тус звено энэ талмай дээрээ гараар тариха болоо һаа, 10 гаран үдэртэ үшөө дүүргэхэгүй байба. Харин Турантаевска дунда һургуулиин үхибүүд олоороо ерэжэ, энэ звеногойхидто кукуруза тарилгадань туһалһан байна. Иигэжэ тус звеноды кукуруза агротехническэ эрхим болзорнуудта, 7—8 хоног соо таригдажа дүүрээ. Тарилга гансал квадратно-гнездовой аргаар, нүхэн бүхэндэ минеральна үтэгжэлнүүдые оруулсан хэгдээ. Тарилгын дүүрээд байхада звено даагша нүхэр Кузнецов үхибүүдтэ хандажа:

—Һайн даа, үхибүүд, кукуруза тарилгадамнай туһалаат. Танда колхозой правлени ехэ баясхалан хүргэнэ,—гэжэ хэлэһэн байна.

Данри Хилтухин.

Механизаторнуудай байра байдалые һайжаруулха

Машинно-тракторна станцинууд саг үргэлжын механизаторска кадрнуудаараа колхозой ажалда тон ехэ туһаламжа үзүүлнэ гээшэ. Мүнөө үедэ тариаанажалай булта шахуу хүдэлмэринь машина техникын хүсөөр дүүргэгдэдэг болоо. Мүн малажалай ажал ехэтэй хүдэлмэридэ МТС-эй техникэ үргэнөөр хэрэглэгдэжэ байна. Тиимэһээ механизаторнууд колхозой үйлэдбэриин шиидхэхы хүсэн болоно. Тэдэнэй ажал мүнөө харюусалгатайшье, хүндэтэйшье болонхой. Тэдэнэр жэлэй дүрбэн сагта колхозой ба МТС-эй центрһээ, гэр бүлэнэрһөө холо ажаллана ха юм. Нээрээл тэдэнэр «хабарай нэгэ үдэр бүхэли жэлые тэжээхэ» гэһэн арад зоной хэлсэдэг үгэнүүдые баримталан, хабар, намарай тарилга, хураалгын үенүүдтэ һүни үдэргүй ажаллана гээшэ.

Механизаторнуудай ажалайнь бүтээсые, хүдэлмэриинь шанарые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ һайн байра байдал тон шухала байна. Һаруул сэбэр байра, һайн шанартай эдеэ хоол, бани, сүлөөтэй сагаа культурнаар үнгэргэхэ газар—эдэ бүгэдэ эгээл шухала зүйлнүүд болоно. Хаана механизаторнуудай байра байдал һайнаар эмхидхэгдэнхэйб, тэндэл хүдэлмэри һайнаар ябуулагдаха байна. Энээндэ жэшээ болгон, Баргажанай аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ хүдэлмэрилдэг Куйтунска машинно-тракторна станциин нүхэр Будаевай хүтэлбэрилдэг долоодохи тракторна бригадые харая. Тус бригада колхозойнгоо центрһээ гушаад километртэ, Шанагалжан гэжэ газарта байрладаг юм. Теэд эндэхи механизаторнууд МТС-эй ба колхозой центрһээ холо байһанаа балай мэдэнэшьегүй. Юундэб гэхэдэ, эндэнь хүнэй байха уужам, сэбэр байра, бани бии, хамтын эдеэ хоол эмхидхэгдэнхэй. Һайнаар түхеэрэгдэһэн улаан булан соогоо тэдэнэр сүлөөтэй сагаа культурнаар үнгэргэхэ аргатай. Механизаторнууд орон дотор, гадаадын оронуудта боложо байһан һонинуудые радиогоор шагнадаг, газетэ журналнуудые, уранһайханай литература уншадаг, шатар даамаар наададаг юм. Иимэ һайн байра байдалтай механизаторнууд хүсэ шадалаа гамнангүйгөөр ажаллажа, даалгабаряа хододоо үлүүлэн, һайн шанартайгаар дүүргэнэ. Мүнөө тус бригадада нэгэшье хүн үдэрэйнгөө даалгабари дүүргэнгүй байдаггүй, тэдэнэр хүдэлмэридөө голодоһо гарганагүй. Тиимэһээ нүхэр Будаевай тракторна бригада орооһото культурануудай эртын тарилгые болзор соонь, һайн шанартайгаар дүүргэжэ, МТС дээрээ хоёрдохи һуури эзэлээ.

Мүн Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ хүдэлмэрилдэг нүхэр Загрутдиновай тракторна бригада һайнаар ажаллаха аргатай. Энээнэй аша үрэнь механизаторнуудай ажал дээрэ мүн лэ һайнаар харагдана. Тус бригада тарилгын урда тээхи хүдэлмэриин бүхы комплексые эрхим шанартайгаар дүүргээд, эртын орооһото культурануудые хаһа саг соонь тарижа, МТС-эй ба партийна эхин организациин дамжуулгын Улаан туг абаба. Энэ бригадынхид бултадаа үдэрэйнгөө нормые 100-һаа дээшэ процент дүүргэнэ. Тиихэдэ тракторист Ц. Тарбаев пар хахалалга дээрэ үдэрэйнгөө даалгабариие 185 процент хүрэтэр дүүргэнэ. Тарилга хэжэ байһан трактористнууд Б. Цыренов, Д. Дугаров, В. Бубеев, П. Цивилев гэгшэд үдэртөө 33 гектар тарихын орондо 47—53 гектар тарижа, даалгабаряа 130—140 процент дүүргэжэ байгаа. Тэрэшэлэн № 8 тракторна бригада (бригадирынь нүхэр Гармаев) һайнаар ажаллаха бүхы условитой байжа, полевой хүдэлмэриие эмхитэйгээр ябуулжа байна. Мүнөө жэл эндэ Сталинай нэрэмжэтэ колхоз механизаторнуудай байха хамтын байра шэнээр баринхай.

Гэхэтэй хамта, мүнөө тарилгын үедэ МТС-эй механизаторнуудай байра байдалда олон дутуунууд элирүүлэгдэбэ. Нэгэ зарим колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд энэ асуудалда анхаралаа хандуулнагүй, тэдэнэр «механизаторнууд хадаа манай бэшэ, МТС-эй хүнүүд гээшэ, тиимэһээ тэдэнэй байра байдалыень һайжаруулхаяа МТС оролдохо ёһотой» гэжэ бододог. Жэшээлхэдэ, «XVIII партсъезд» колхозой (түрүүлэгшэнь Малыгин, партийна эхин организациинь секретарь Мельников) механизаторнуудта һайн байра байдал байгуулхаяа оролдоногүй. Тус колхозой поли дээрэ хүдэлмэрилдэг нүхэр Степановай бригада хамтын байрагүй, һайн шанартай эдеэ хоолоор хангагдаагүй байна. Эндэхи механизаторнууд гэр гэртээ байрлана, тиимэһээ тэдэнэр үдэр бүри хэдэн километр ябагаар ябажа, үнэтэ сагаа гээхэ баатай болоно. Механизаторнуудай иигэжэ таруугаар байрлаһан дээрэһээ тэдэнэй дунда саг үргэлжэ ниитэ-политическэ хүдэлмэри ябуулхань бэрхэтэй байна. Мүн тэдэнэй ажал дээрэнь һаадтай болоно. Энэ бригадынхид мүнөө тарилгын хүдэлмэриие нобшо унжагайгаар ябуулжа байна. Баргажанай сельсоведэй Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо (түрүүлэгшэнь В. А. Вылков, партийна эхин организациинь секретарь Г. Н. Вылков) хүдэлдэг механизаторнууд мүн лэ муу байра байдалтай байна. Тус колхозой таряалангай газар олон участогтай юм. Тиимэһээ эндэхи механизаторнууд түргэ түргэнөөр байраяа урилха ушартай болоно. Теэд эндэнь мүнөөшье болотор тракторна вагончигууд бии болгогдоогүй. Иимэ баримтанууд «Большевик», Маленковой нэрэмжэтэ колхозуудта үзэгдэнэ.

Механизаторнуудай байра байдалыень һайжаруулха, тэдэнэй үдэр бүри дээшэлжэ байһан культурна эрилтыень хангаха асуудал МТС-эй болон колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдэй саг үргэлжын анхаралда байха ёһотой гээшэ. Теэд энээниие нэгэ зарим хүтэлбэрилэгшэд мүнөөшье болотор ойлгохо дурагүй байха юм. Энэ хадаа ехэ таарамжагүй ябадал болоно. Саашадаа эдэ дутуу, дундануудаа түргэн усадхажа, хүдөө ажахын гол шухала һалбаринууд дээрэ ажаллажа байһан механизаторнуудай байра байдалыень һайжаруулжа, тэдэнэй культурна эрилтые хангахын түлөө дурсагдаһан колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд зохихо хэмжээ түргэн абаха ёһотой.

Эдэ үдэрнүүдтэ аймагай колхозуудай полинууд дээрэ кукуруза тарилгын халуун хүдэлмэри ябажа байна. Мүнөө энэ шухала культура тарижа байһан колхознигууд болон механизаторнуудай ажаһуудалай-культурна эрилтые дүүрэн хангаха гээшэ кукурузын тарилгые саг болзортонь, шанар һайнтайгаар үнгэргэхэ хэрэгтэ айхабтар ехэ удхашанартай.

О. Раднаев,
манай корреспондент.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Түсэбэй ямараар бэелүүлэгдэжэ байһыень шалгаха

Хүдөө ажахын продуктнуудые үйлэдбэрилгэ ехэдхэхэ талаар хараалһан 1955—1960 онуудай хэмжээ-ябуулгануудаа «Коминтерн» колхозой али зэргээр бэелүүлжэ байһан тухай асуудал һаяхан КПСС-эй Иволгын айкомой бюро дээрэ харагдаба. Энэ асуудалаар колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Лубсанов, парторганизациин секретарь нүхэр Ринчинов хоёрой тоосоон шагнагдаа.

КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолые бодотоор бэелүүлхын түлөө колхозой правлени ба партийна организаци нилээд хүдэлмэри хэһэн байна гэжэ бюро тэмдэглээ. Социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлһэнэй ашаар колхоз үнеэдэй һү үгэлгые дээшэлүүлжэ нёдондонойхидо орходоо мүнөө жэлэй түрүүшын 7 һара соо үнеэн бүриһөө 83 литр һү үлүү схээр һаагаа. 100 үнеэнэй байра баригдажа дүүрэхэеэ байна, 25 толгой гахайн байра баригдажа эхилээ. Сабшалангаа һайжаруулхын тула хуушан канава заһажа, шэнэые малтажа, хамта дээрээ 960 га сабшалангай 600 гаран гектарыень уһалаад байна. Эртын орооһото культурануудай тарилгые богони болзор соо, майн 10 хүрэтэр һайн шанартайгаар тарижа дүүргээ.

Гэхэтэй хамта, хэмжээ-ябуулгануудаа бэелүүлхэ талаар колхозой партийна организаци ба правлениин хүдэлмэридэ ехэхэн дутагдалнууд бии гэжэ айкомой бюро тэмдэглээ. Малай, илангаяа үхэр болон гахайн тоо толгой олошоруулха түсэб холо дүүрээдүй. 100 толгой эхэ малһаа оройдоо 50-яад гаран тугал ба хурьган абтаад байна. Город шадарай колхоз аад, тахяаһаа үндэгэ үсөөнөөр абана, гахай олоор, һайнаар шаханагүй. Тиихэдэ кукуруза тарилга хангалтагүйгөөр ябуулагдана. Колхозой правлени ба партийна организаци ажахыгаа хүгжөөхэ холын харaaнай асуудалнуудые гүйсэд һайнаар шиидхэнэгүй гэжэ бюро тоолобо.

Партиин ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолой үндэһөөр шитынгээ ажахые саашадань хүгжөөн дэбжээхын тула колхозуудай хараалһан 1955—1960 онуудай хэмжээ-ябуулгануудые хододоо шалган үзэжэ, колхозуудай парторганизациин секретарьнууд болон правлениин түрүүлэгшэдэй тоосоое байд гээд лэ шагнажа байха гэжэ партиин Иволгын айком шиидэнхэй.

Эмхидхэлэй хүдэлмэриин ашаар

Тарилгада ябаха кадрнуудаа хубаарилан табихадамнай олон хүн дутаха байгаа һэн. Тиихэдэнь манай парторганизаци правлени хоёр тарилга дээрэ ажаллаха механизаторнууд болон колхознигуудаа полевой стан дээрэнь суглуулжа, энээн тухай тэдэнэртэй һайса хөөрэлдэжэ, бүхы хүсэ шадалаа элсүүлхэ гэжэ шиидээд, орооһото культурануудай тарилгые богони болзор соо дүүргэхэ уялга абаһан байгаабди.

—Хүнүүдэй дутамагһаа айха хэрэггүй... Нэгэ хэдэн үдэр соо бүхэли жэлэйнгээ хэрэг бүтээхэ хадаа хүсэеэ оло дахин зангидаад ажаллахабди,—гэжэ сеялкэшэн коммунист Цырен Доржиев мэдүүлээ һэн. Коммунистын хэлэһэн үгэ бодото хэрэгһээ таһараагүй. Нүхэр Ц. Доржиев, мүн сеялкэшэд Жанаев, Бадарханова, Гомбоева. трактористнууд Базаров, Цыбанов, Будажапов, Хандажапов, Дашиев, Д. Доржиев болон бусад үдэрэйнгөө нормые 150 процент хүрэтэр дүүргэдэг байгаа.

Тиихэдэ үрэһэ зөөдэг колхознигууд Балданов, Цыремпилов. комсомолец Дабажалсанов, повар комсомолка Мария Ханжапова гэгшэд социалистическэ мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсожо, трактор, машинануудай һаадгүй ажаллаха ябадалые шэн зоригто ажалаараа хангаһан байна.

Колхознигууд болон механизаторнуудай хүсэеэ нэгэдүүлэн эршэмтэйгээр ажаллаһанай ашаар эртын тарилгын түсэбые Мухаршэбэрэйнгээ аймаг соо түрүүлэн, бүри майн арбанай урда тээ 100,1 процент дүүргээбди, 286 гектарын шэнэ ба боро газарта хэрээһэлүүлэн таряабди.

Мүнөө тракторна бригадын бригадир нүхэр Д. Хандажапов таряан-ажалай бригадын бригадир нүхэр А. Доржиев хоёр кукуруза болон оройн культурануудай тарилгые түргэн дүүргэхэ хэрэгтэ механизаторнууд болон колхознигуудаа элсүүлэнхэй.

Н. Азаргаев, Суулгын сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхозой парторганизациин секретарь.

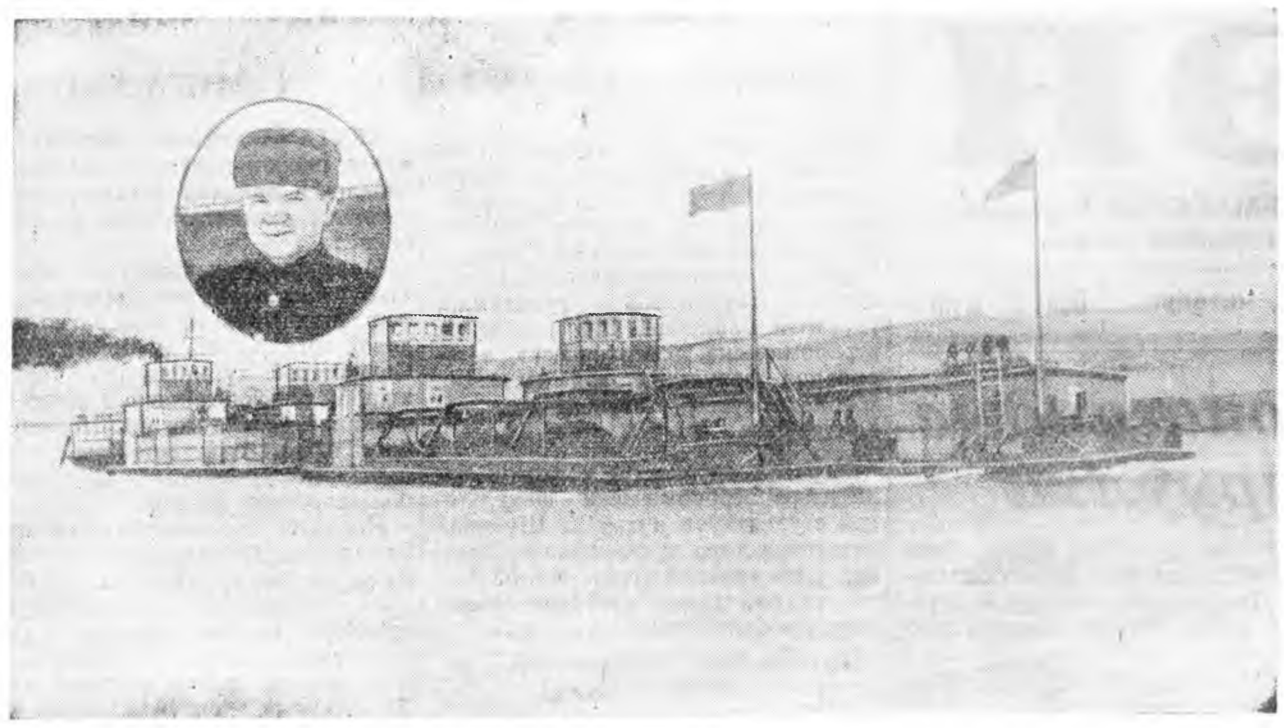
Ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулагданагүй

Яруунын аймагай «Коммунизм» колхозой гэшүүдэй дунда культурно-гэгээрэлэй, ойлгууламжын хүдэлмэри муугаар ябуулагдана. Жэшээлхэдэ, партиин ЦК-гэй январска Пленумэй түүхэтэ тогтоолой гараһанһаа хойшо нилээд сагай үнгэрбэшье, тус колхозой гэшүүд энэ түүхэтэ тогтоолтой мүнөө болотор хүсэд танилсаагүй байһаар. Колхоздо хэдэн олон агитаторнууд бии гэжэ тоологдодог. Теэд тэдэнэр колхознигуудай дунда ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулнагүй.

Ядахадаа газетэ, мүн бусад почтово корреспонденци саг соогоо асарганагүй. Илангаяа холын гүүртэ, фермэнүүдтэ хүдэлмэрилжэ байһан колхознигууд газетэ, журналнуудаа аяар арба гаран хоноһон хойно абана. Мүн Үльдиргын сомоной хүдөөгэй библиотекэ малшадай дунда нүүдэл библиотекэ эмхидхэжэ, малшадые хэрэгтэй ном, брошюрануудаар хангана́гүй.

Ш. Дугаров.

ЗОРИМГОЙ КОМАНДА



Зүүн-Сибириин пароходствын Улан-Удын пристаниин «Шкирятов» гэжэ пароход майн 9-дэ капитальна заһабарилгаһаа гараһан юм. Энэ үдэрһөө пароходой команда ашаа шэрэжэ захалһан байна. Мүнөө тэдэнэр түрүүшын замһаа бусажа ерээд, дахин рейсдэ гараа.

—Энээнэй урда тээ, мүнөөшье зарим пароходууд баржануудаа хойноо шэрэжэ ябадаг, —гэжэ «Шкирятов» пароходой капитан Тимофей Дорофеев хөөрэнэ. — Үнгэрэгшэ жэлдэ Ангара мүрэн дээгүүр тамаралгада ябахадаа шэнэ аргаар, пароходоороо баржануудые урдаа түлхижэ ябадаг байгааб. Энэ аргаяа мүнөө Сэлэнгэ мүрэн дээрэ амжалтатайгаар хэрэглэжэ байнаб.

«Шкирятов» пароход таряанай үрэһэ тээһэн гурбан баржа урдаа түлхижэ, Бичурын аймагай колхозуудта абаашаһан байгаа. Иигэжэ капитан Дорофеев пароходоор баржа түлхихэ аргые Сэлэнгэ мүрэн дээрэ түрүүшынхеэ хэрэглэбэ.

Тиихэдэ «Леваневский» пароход баржануудые хойноо шэрэжэ ябадаг юм. Энэ пароход майн 9-дэ, нүхэр Дорофеевэй жолоододог пароходһоо хоёр час урид Улан-Удын пристаньһаа гараһан байбашье, Ганзурино пристаньдэ хүсэгдэһэн байна. Энэ ушар шэнэ аргаар ашаа шэрэлгын һураггүй һайн байһые гэршэлбэ.

«Шкирятов» пароходой Сүхэ голдо ороходонь, хүндэ байдал тохёолдобо. Ушар юуб гэхэдэ, энэ гол үнгэрэгшэ һүнинь ехээр нэмэжэ, нэгэшье пароход ябаагүй байгаа. Иимэ байдалай тохёолдоходо урдань пароходойхид замдаа хонохо баатай болодог һэн. Теэд нүхэр Дорофеев командынхидтаая зүбшэн хэлсээд, тогтонгүй, замаа үргэлжэлүүлхэ гэжэ шиидэбэ. Иигэжэ тус пароходой команда диспетчерскэ графигһаа холо урид Окино-Ключевскойн МТС-эй харьяата колхозуудта таряанай үрэһэ асаржа үгэһэн байна. Нүхэр Дорофеев тэхэрижэ ябахадаа, Ново-Селенгинск пристаньһээ иигэжэ дамжуулаа:

—Сүхын пристаньдэ һайн хүрөөб, хоёрдохи рейсдэмни ашаатай табан баржа бэлдээд байгты.

Үнэхөөрөөшье, «Шкирятов» пароходойхид хоёрдохи рейсдээ табан баржа абажа гараһан байна. Теэд Тимофей Васильевичын команда энэ даалгабаряа нэрэтэй солотойгоор дүүргээ.

Мүнөө энэ пароходойхид Бичурын, Кударын, Кяхтын аймагуудай колхозуудта амжалтатайгаар ашаа шэрэжэ байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Шкирятов» пароход ээлжээтэ рейсдээ гаража ябана. Хүреэ соо—пароходой капитан Тимофей Васильевич Дорофеев.

Текстнь **Т. Бадмаевай**, Фотонь **Д. Балдановай.**

Редакцида ерэһэн бэшэгүүд

СУУРГАТАЙ БАЙДАГ МАГАЗИН

Мухаршэбэрэй аймагай Сутайн сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхозой центр—Бом тосхондо томохон магазин бии юм. Тус магазин хүдэлмэрилхэ сагтаа халтад гэбэл хаалгатай байдаг. Наймаалагша Эрдынеев магазинаа томохон суургаар хаажархёод, ябашадаг заншалтай.

Жэшээ болгон нэгэ үдэр болоһон ушарые абаад үзэе. Суургатай магазинай үүдэндэ хүн зон олооро сугларанхай. Тэдэнэй дунда үбгэд, хүгшэдшье бии. Магазинаа нээхэгүй ямар наймаалагша гээшэб, ажалһаа гээгдэжэ байнабди гэлдэхэ зон олон. Наранай бүри баруун тээшэ ошоһон хойно наймаалагша Эрдынеев ерэжэ, «магазин мүнөөдэр нээгдэхэгүй» гэжэ һэнгэргүйгөөр хэлэжэрхёод, гэртээ ябашоо һэн.

Иимэрхүү ушар эндэ ходо үзэгдэдэг. Магазин соо ариг сэбэр сахигданагүй. Наймаалагша заримдаа халаадгүйгөөр хүдэлмэрилнэ. Магазинаа дуратай сагтаа нээдэг, дурагүй сагтаа хаагаад ябашадаг наймаалагша Эрдынеевтэ Сутайн сельпогой правлени (түрүүлэгшэнь нүхэр Батуев) хэмжээ абаха ёһотой.

Л. Гомбоев.

Колхознигуудта лекци уншагданагүй

Хэжэнгын аймагай Чесаны хүдөөгэй клубай дэргэдэхи лекторскэ группа (даагшань нүхэр Ильин) колхознигуудай дунда лекци тон үсөөнөөр эмхидхэнэ. Илангаяа хүдөө ажахын темээр: түрүү колхознигуудай ажалай дүй дүршэл, хүдөө ажахыда шэнэ арга боломжонуудые хэрэглэлгэ, колхозой эрдэмтэ Т. С. Мальцевай түрүү арга метод тухай лекцинүүд огто уншагданагүй.

Эндэхи «Коммунизм» колхозой гэшүүдтэ һүүлэй 2—3 һара соо нэгэшье лекци уншагдаагүй. Аймагай хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд, научна ба политическэ эрдэм дэлгэрүүлхэ Бүхэсоюзна обществын республиканска отделениин гэшүүд эндэ ерэжэ лекци уншанагүй.

Һони һонин темээр лекци шагнажа байхые колхознигуудай хүсэбэшье, тэдэнэй эрилтэ хангагданагүй.

Д. Николаев.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ

Министерствонүүдэй болон зургаануудай хүдэлмэриин хойноһоо гүрэнэй хиналта шангадхаха, ажалай болон салин хүлһэнэй талаар тэдэнэй хүдэлмэри һайжаруулха зорилгоор СССР-эй Верховно Соведэй Президиум энэ оной майн 24-нэй Указаар ажалай ба салин хүлһэнэй асуудалнуудые эрхилхэ Гүрэнэй Комитедые СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэ байгуулаа.

Ажалай ба салин хүлһэнэй асуудалнуудые эрхилхэ СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи Гүрэнэй Комитедэй түрүүлэгшээр СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Нэгэдэхи Орлогшо нүхэр Лазарь Моисеевич Кагановичые СССР-эй Верховно Соведэй Президиум томилоо.

ВСХВ-дэ хабаадагшадта шан барюулга

1954 оной Хүдөө ажахын бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадажа шанда хүртэгшэдтэ нютаг нютагуудтань ВСХВ-гэй 28 мянга гаран алтан ба мүнгэн медальнууд барюулагдаба. Мүн баһа бусад шангуудта хүртэгшэдтэ хэдэн зуугаад ашаанай болон хүнгэн автомобильнууд, мянгаад шахуу велосипедүүд, мотоциклнууд болон радиоприёмнигууд, оёдолой машинанууд, часынууд эльгээгдэ. Шанда хүртэһэн долоон зуу гаран ажахынуудта автоуһалуурнинууд, электроһаалгын агрегадууд, һалхяар хүдэлгэгдэдэг ба радиодамжуулгын түхеэрэлтэнүүд, библиотекэнүүд болон киноустановконууд эльгээгдээ.

Шангуудые эльгээлгэ үргэлжэлһөөр. (ТАСС).

Урьһаламжаһаа абтаһан ехэ олзонууд

ОДЕССА. (ТАСС). Городой нөөсэлгын кассанууд СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ (1951 ондо гаргагдаһан) Гүрэнэй урьһаламжын ээлжээтэ наадалгада тудаһан шүүбэринүүдые түлэжэ байна. Дүрбэн үдэр соо 11.665 облигацинуудай эзэдтэ хоёр миллион хахад шахуу түхэриг түлэгдөө, 25 мянганай шүүбэридэ тудаһан нэгэ, 10 мянганай ба 5 мянганай шүүбэринүүдтэ тудаһан хоёр облигацинууд түлэгдэхөөр асарагдаа.

Жэлэй эхинһээ хойшо Одессын нөөсэлгын кассанууд 23.404 мянган түхэригэй шүүбэринүүдые түлөө.

Куйбышевска ГЭС-тэ эльгээгдэхэ гидроподъемнигууд

КРАМАТОРСК, майн 24. (ТАСС). Мүнөөдэр Сталинай нэрэмжэтэ Ново-Краматорска машина бүтээлгын заводто Куйбышевска ГЭС-тэ эльгээгдэхэ һүүлшын, дүшэдэхи гидроподъёмник бүтээгдэжэ дүүрэбэ. Иимэ 39 подъёмнигууд Куйбышевска ГЭС-эй барилга дээрэ асарагдажа буулгагданхай.

МЭРГЭЖЭЛТЫН ЗҮБШЭЛ

Кукурузын ургасые яажа харууһалхаб

Манай республикын колхозууд болон совхозууд тэжээлэй тогтууритай һайн база байгуулжа, энээнэй үндэһэ һуури дээрэ малай ашаг шэмэ үгэлгые эрид дээшэлүүлхэ тухай КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй шиидхэбэринүүдые амжалтатайгаар бэелүүлэн, мүнөө жэл кукурузын тарилгые хэдэн дахин үргэдхэбэ. Мүнөө хаа хаанагүй кукуруза үргэнөөр таригдажа байна. Олохон колхозууд кукурузынгаа тарилгые бэлэдхэл һайнтайгаар угтаад, агротехническэ богонихон болзорто тарижа дүүргээ, зарим МТС-үүд, колхозууд һүүлшын гектарнуудые тарижа байнхай.

Зүгөөр гансашье үрэжэл һайнтай газар дээрэ тарилга хээд дүүрэхэ бэшэ, үндэр ургаса ургуулхын тулада ургамалай хойноһоо һайнаар харууһалха гээшэ ехэ удхашанартай юм. Тарилгын хойноһоо харууһалга хэхэ агротехническэ бүхы комплексые дүүрэнээр бэелүүлээд байхада үрэһэнүүдэй ургаха, газар дээрээ гараад түргэнөөр хүгжэхэ арга олгогдохо байна. Кукурузые агротехническэ һайн болзорто шанар һайнтайгаар таряашье һаа, ургасада харууһа хэхэ хүдэлмэриие мартадаг дээрэһээ ургаса горьтойхоноор доошолдог, заримдаа оройдоошье хосордог ушарнууд үзэгдэдэг юм.

Кукурузые һайнаар ургуулхын тулада зундаа газарайнь хүрьһые һайнаар элдүүрилжэ, буртаг үбһэгүйгөөр байлгаха хэрэгтэй. Ургамалда харууһа хэхэ хүдэлмэри тарилга хэһэн түрүүшын үдэрнүүдһээ захалдаг. Хатаһан хүрьһэтэй газар дээрэ тарилга хэхэтэеэ хамта хойноо хүнгэн борной шагтагалһан хүндэ балуур мухарюулха хэрэгтэй. Энээнэй ашаар газарай хүрьһэн соо холо саана байһан шииг нойтон хүрьһэнэйнгөө дээдэ талые шиигтүүлдэг, тиигэжэ үрэһэ хүрэнгэ түргэнөөр ургажа, нэгэ жэгдээр гарадаг байна.

Дулаан үдэрнүүдэй байгаа һаа, кукурузын эшэнүүд 7—8 хоноод, хүйтэн байгаа һаань—10—12, үшөө дээшэшье хоножо, газар дээрээ гарадаг юм. Удаань кукурузын тарилгада хоёр дахин борнойлго хэгдэдэг. Хүрьһэнэй дээгүүрээ хатууршан газарнуудые зөөлэрүүлхын, буртаг ногоонуудай эшэнүүдые таһалхын тулада борнойлогдодог байна. Тэрээнһээ гадна, борнойлходо кукурузын эшэнүүд газар дээрээ һаадгүйгөөр гарадаг, газарай хүрьһэнэй шииг нойтон баригдадаг, хүрьһэн руу агаар һайнаар орожо, ургамалай хүгжэлтэдэ туһалдаг байна. Хэрэгтэй байгаа һаань, түрүүшын борнойлго кукурузын эшэнүүдэй газар дээрээ үшөө гараагүй байхада, хоёрдохи—эшэнүүдэйнь гаража, 2—3 намаатай болоод байхада үнгэргэгдэдэг. Эшэнүүдэйнь гараһанай һүүлдэ борнойлго хэхэдээ энэ хүдэлмэриие наратай халуун үдэр хахад үдэрһөө хойшо үнгэргэхэ хэрэгтэй. Юуб гэхэдэ, үглөөниинь кукурузын эшэнүүд хухархаһ, гэмтэхээр бэлэн байдаг юм. Кукурузын эшэнүүдэй газар дээрээ һая гаража байха үедэ борнойлжо болохогүй. Яахадааб гэхэдэ, һая бултайжа байһан эшэнүүд борнойн шүдэнүүдтэ дайрагдажа, гэмтэхэ байна.

Саашадаа тарилгын хойноһоо харууһалга хэхэдээ ряд хоорондын газар элдүүрилэгдэн зөөлэрүүлэгдэдэг, нэгэ нүхэн соо олоор ургаһан эшэнүүд шэнгэрүүлэгдэн һугалжа хаягдадаг, нэмэлтэ тэжээл оруулагдадаг, ургамалда хоро хүргэдэг хорхой шумуулнуудтай, үбшэнүүдтэй тэмсэгдэдэг байна. Кукурузын эшэнүүдэй 3—4 намаануудтай болоод байхада КУТС-4,2, КОН-2,8 гэжэ гү, али тракторна бусад культиваторнуудаар полидо утааша хүндэлөөшэнь ряд хоорондын элдүүрилгэ хэгдэхэ ёһотой. Иигэжэ түрүүшын ряд хоорондын элдүүрилгэ 8—12 сантиметр гүнзэгыдэ хэгдэдэг.

Полиие утаашань элдүүрилхэдээ кукурузын үндэһэ гэмтэхэгүйн тулада культиваторнуудай хутагануудые кукурузын эшэнүүдһээ 10—12 сантиметр, хүндэлөөшөө элдүүрилхэдээ—15 сантиметр зай орхёод ябахаар тааруулха хэрэгтэй. Тэдэ хутаганууд буртаг үбһэнүүдэй үндэһэ таһалжа шадахаар хурсадагдаха ёһотой.

Полиие утаашань культиватораар элдүүрилхэдээ сеялкын агрегадай гараһан харгыгаар ябуулагдадаг. Ряд хоорондын элдүүрилгэ хэхэ культиваторай ябасын түргэн удаанинь сеялкын ябасатай тон адли байха ёһотой. Хэрбээ энэ заабари алдагдаа һаа, ехэ олон ургамал гэмтэжэ, хосоржо болохо юм. Түрүүшын культиваци хэһэнэй һүүлдэ кукурузын эшэнүүдэй нүхэ тойруулан хүрьһэн зөөлэрүүлэгдэдэг, үлүү эшэнүүдынь һугалагдажа хаягдадаг байна. Нүхэн бүхэндэ һайнаар ургаһан хоёр лэ эшэ үлөөгдэдэг юм. Хэрбээ нэгэ нүхэн соо ганса эшын гараад байгаа һаань, ондоо нүхэн соохоо асаржа һуулгагдадаг. Иигэжэ кукурузын ургаһан эшые нэгэ нүхэн сооһоо абаад, ондоо нүхэндэ һуулгахадаа үндэһэнүүдыень таһалангүйгөөр, тойроод байһан газартайнь абаашажа, һуулгаха ёһотой. Мүн ургажа байһан үрэһэ дутуу эшэтэй нүхэн соо тарихада болохо.

Ногоон тэжээл болгон малда эдюулхын тулада таригдаһан поли дээрэ кукурузын эшэнүүд шэнгэрүүлэгдэхэ ёһогүй. Зүгөөр, эдеэшэнтэһэн буурсагуудые абаха гэжэ тариһандал адляар ряд хоорондын элдүүрилгэ хэгдэхэ ёһотой. Тиигээд зундаа үшөө 2—3 дахин ряд хоорондын элдүүрилгэ утаашаа хүндэлөөшөө хэгдэхэ зэргэтэй.

Ряд хоорондын газарые зөөлэрүүлхэдээ кукурузын эшэнүүдэй хажуу тээшээ ургаһан үндэһэнүүдые гэмтээхэгүйн түлөө 2—3 дахин ряд хоорондын элдүүрилгэ утааша хүндэлөөшөө хэгдэхэ зэргэтэй.

Ряд хоорондын газарые зөөлэрүүлхэдээ кукурузын эшэнүүдэй хажуу тээшээ ургаһан үндэһэнүүдые гэмтээхэгүйн түлөө оролдохо хэрэгтэй. Кукурузын эшэнүүдэй ургаха бүри үндэһэнүүдынь түргэнөөр ургалсажа, газарайнгаа хүрьһэн руу холо саашаа ородог. Саашадаа культиваци хэхэдээ ургамалнуудай үндэһэ гэмтээхэгүйн тулада дээхэнүүр элдүүрилхэ ёһотой.

Түрүүшын элдүүрилгэ хэһэнэй һүүлдэ 15—18 хоножо, кукурузын эшэнүүдэй 18—20 сантиметр үндэртэй болоод байхада хоёрдохёо культивацилагдадаг. Хоёрдохёо культиваци хэхэдээ кукурузын эшэнүүдые тойруулан 12—15 сантиметр тала орхигдохо ёһотой. Саашадаа буртаг үбһэнүүдэй ургаад байгаа һаань, тухайлхада, 12—15 хоноһон хойно баһа культиваци хэжэ болохо.

Ряд хоорондын элдүүрилгые һайнаар хэхэһээ гадна, кукурузын эшэнүүдые тойрожо ургаһан буртаг үбһэнүүдые түүжэ хаяха хэрэгтэй.

Тарилгада нэмэлтэ тэжээл оруулха, эшэнүүдэй үлүү набша намаануудые отолжо хаяха, искусственнаар үрэжүүлхэ хүдэлмэринүүдые хэхэдэ ургаса нилээд дээшэлдэг юм. Кукуруза ургажа байха үедөө шэмэтэ бодосуудые ехээр хэрэглэдэг байна. Илангаяа буурсагуудайнгаа бии боложо, эдеэшэжэ байха үедэ тэжээл ехээр хэрэглэдэг юм. Тиимэһээ кукуруза ургуулагшад—түрүүшүүл энэ культурын ургажа байха үедэнь 2—3 дахин нэмэлтэ тэжээл оруулдаг байна. Түрүүн нэгэдэхи культиваци хэхэдээ гэхэ гү, али түрүүшын 3—4 набша намаануудай гаража байхада, хоёрдохёо— сэсэглэжэ байха үедэнь, гурбадахяа — буурсагуудайнь бии боложо байха үедэ нэмэлтэ тэжээл оруулагдадаг юм.

Түрүүшын элдүүрилгэ хэхэдээ гектар бүридэ 5—6 центнер шубуунай аргал гү, али 0,5—1,0 центнер азотно, 1,5—2,0 центнер фосфорно, 0,5—1,0 центнер калийна үтэгжүүлгэнүүдые холёод, эдэ минеральна үтэгжүүлгэнүүдые культивацилхатаяа хамта оруулхада болохо. Хоёрдохёо нэмэлтэ тэжээл оруулхадаа түрүүшынхиингээ хахадые, зүгөөр азотно үтэгжүүлгэгүйгөөр оруулха.

Шэбхын шүүһээр тэжээл оруулхада кукуруза илангаяа һайн ургаса үгэдэг юм.

Кукурузын эшэнүүдэй 50—60 сантиметр ургаад байхада хэнзэ һалаа набшанууд ургадаг байна. Тэдэ хэнзэ һалаануудай 15 сантиметр болотороо ургаадүй байхадань отолжо хаяха хэрэгтэй. Иимэ хэнзэ һалаануудые гараараа таһалжа болохогүй. Юуб гэхэдэ, кукурузын эшэнүүд гэмтэжэ болохо байна. Тиимэһээ тэдэ һалаануудые хурса хутагаар узуураарнь отолжо хаяха хэрэгтэй. Хэнзэ һалаануудые үглөөгүүр бэшэ, харин хахад үдэр багт[...] ургамалнуудай набшыжа, хухархаа[...] болёод байхада отолдог юм. Зун[...] сагта хэнзэ эшэнүүд хоёр дах[...] отологдожо хаягдадаг байна. Н[...] гоон тэжээл болгохын тулада тари[...] даһан кукурузын эшэнүүдэй хэнз[...] һалаануудые таһалжа хаяһанай х[...] рэггүй. Тэдэ һалаа набшанууд н[...] гоон тэжээлэй ургасада нилээд н[...] мэри болодог юм.

Хооһон гү, али дутуу эдеэтэй буу[...] сагуудай байхагүйн тулада кукур[...] зын тарилгада нэмэлтэ искусствен[...] үрэжүүлгэ хэгдэдэг. Наратай халуу[...] үдэрнүүдэй боложо байха үедэ ку[...] курузын эшэнүүд сэсэглээ һаа, буу[...] сагуудынь илангаяа олоороо хооһо[...] гү, али дутуу эдеэтэй байдаг юм. Е[...] талмайнууд дээрэ искусственна үр[...] жүүлгэ хэхэдээ кукурузын эшэнү[...] дэй оройгоор аргамжа татан ябу[...] жа, сэсэгүүдэйнь үрэһэнүүдые ун[...] гаадаг байна. Кукурузын сэсэглэж[...] байха үедэ 3—4 хоноод лэ, хоёр - гурба дахин—үглөөниинь, шүүдэр[...] хатаһанай һүүлдэ, зүгөөр халу[...] болохоһоо урда искусственна үр[...] жүүлгэ хэгдэдэг юм.

Кукуруза ургуулхадаа хорхой ш[...] муул болон үбшэнүүдтэй тэмсэхэ [...] рэгтэй. Энээнэй тулада тарилга х[...] хын урда тээ үрэһэ хүрэнгэ гранозо[...] наар гехсохлоранаар угаагдадаг ю[...] Гранозан гансашье үрэһэндэ бай[...] саһан жэжэхэн хорхой шумуулнуу[...] дые аладаг бэшэ, мүн үрэһэ бур[...] туулдаггүй байна. Головнягаар гэ[...] тэһэн кукурузын эшэнүүдые тэ[...] дары һугалжа абаад, полиһоо гаа[...] тээ гаргажа, газарта 40—50 санти[...] метр гүнзэгыдэ булаха гү, али га[...] лаха хэрэгтэй.

Мүн кукурузада ехэ гэмтэл уша[...] руулдаг бусад хорхой шумуул[...] тай саг үргэлжэ тэмсэхэ шухала.

В. МАМИЛОВ, БМАССР-[...] габьяата агроно[...]

Һаалишадай социалистическэ мүрысөөе улам хүсэтэйгөөр дэлгэрүүлэе!

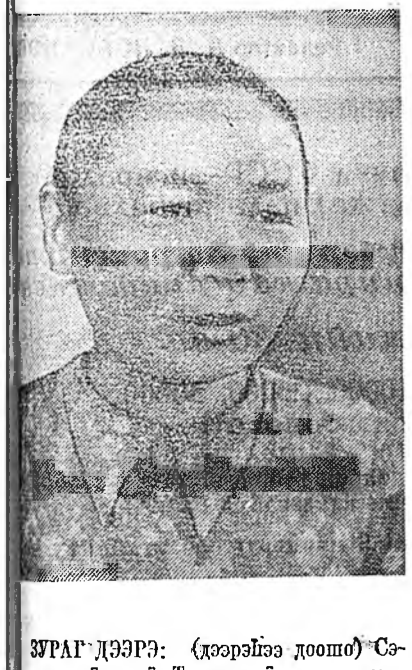
ҺҮ ҺААЛГЫЕ ДЭЭШЭЛҮҮЛХЫН ТҮЛӨӨ МҮРЫСӨӨНЭЙ ТҮРҮҮШҮҮЛ











ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (дээрэһээ доошо) Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой һаалишад Л. Бадмаева, Д. Нимаева, Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхозой һаалишан П. Насникова, Тарбагатайн аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхозой һаалишан П. Грузовенко, Сэлэнгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой һаалишан О. Байнганова.

Үнеэдһээ һү һаалгые дээшэлүүлхын түлөө МТС-үүдэй хоорондохи социалистическэ мүрысөөндэ Итанцын МТС (директорынь Г. Ф. Бурлаков, главна зоотехнигынь З. М. Рудакова) түрүү зэргэдэ ябана. Энэ МТС-эй харьяата колхозууд үнгэрэгшэ 7 һарын туршада үнеэн бүриһөө 554 литр һү hаажа, нёдондоной энэ үеынхитэй сасуулбал, һү һаалгаяа 218 литрээр дээшэлүүлээ. Үнеэн бүриһөө 462 литр һү һааһан Сэлэнгын МТС хоёрдохи һуурида ябана.

Колхозууд хоорондын мүрысөөндэ Сэлэнгын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз, племенной фермын һаалишадай хоорондохи мүрысөөндэ Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой һаалишан Долгоржап Цырендоржиева, мүн МТФ-гэй һаалишадай дунда Тарбагатайн аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхозой һаалишан Г. И. Колтунова түрүүлжэ ябана.

Гэхэтэй хамта, Кударын, Бичурын аймагуудта үнеэдһээ һүн багаар һаагдана. Мүнөө малаа бэлшээридэ адуулха саг ерээ. Энэ тон харюусалтатай үедэ үнеэдһээ һү һаалгые багаханааршье доошолуулхагүйн тула силос, концентрат болон бүдүүн тэжээл һаамхай үнеэдтэ нэмэжэ эдюулхэ, үдэрэй гурба дахин һааха, үнеэдые һайса уһалдаг болохо хэрэгтэй.

Республикын һаалишад Читын областиин һаалишадтай мүрысэһэн мүрысөөндөө илахын түлөө тэмсэхэ ёһотой.

1954 оной октябриин 1-һээ 1955 оной майн 1 болотор үнеэн бүриһөө 350 литрһээ дээшэ һү һааһан колхозууд

Сэлэнгын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь Минаев Г. В.)	715
Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоз (түрүүлэгшэнь Вильмов М. Н.)	708
Тарбагатайн аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь Мельников С .Г.)	693
Сэлэнгын аймагай XVIII партсъездын нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь Герасимов Ф. В.)	689
Прибайкальска аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь Соколов Я. П.)	653
Иволгын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь Бурков С. Н.).	642
Тарбагатайн аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь Беляев В. И.)	617
Бичурын аймагай Ждановай нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь Бадмаев С. Г.)	613
Прибайкальска аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь Помулев Е. В.)	584
Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь Очиров Д. Д.)	564
Тарбагатайн аймагай «Авангард» колхоз (түрүүлэгшэнь Дубинин Н. Д.)	558
Прибайкальска аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь Ступаков Ф. Г.)	546
Иволгын аймагай «8-ое Марта» колхоз (түрүүлэгшэнь Овчинников Д. Г.)	541
Прибайкальска аймагай «Путь к коммунизму» колхоз (түрүүлэгшэнь Тарасов И. А.)	515
Иволгын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь Овчинников Г. И.)	468
Иволгын аймагай «III-яя пятилетка» колхоз (түрүүлэгшэнь Загузин Ф. К.)	466
Курумканай аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь Петелин В. А.)	462
Иволгын аймагай «1-ое Мая» колхоз (түрүүлэгшэнь Круглов М. Д.)	458
Сэлэнгын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь Дармаев Л. О.)	454
Прибайкальска аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь Харламов М. У.)	447
Баргажанай аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь Даненберг А. В.)	439
Тарбагатайн аймагай «Путь Ленина» колхоз (түрүүлэгшэнь Матвеев С. П.)	428
Иволгын аймагай Андреевэй нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь Королев М. Ф.)	416
Хойто-Байгалай аймагай «Победа» колхоз (түр. Горемыцкий)	415
Иволгын аймагай Маяковскиин нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь Бурдуковский И. Г.)	400
Тарбагатайн аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь Кушнарев А. А.)	400
Хойто-Байгалай аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь Куроһтев С. И.)	395
Иволгын аймагай «XVII партсъезд» колхоз (түрүүлэгшэнь Орлов П. П.)	393
Байкало-Кударын аймагай Ждановай нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь Ремешевский Д. И.)	385
Баргажанай аймагай «Большевик» колхоз (түрүүлэгшэнь Портнягин К. С.)	383
Прибайкальска аймагай Чкаловай нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь Пичугин В. Ф.)	381
Сэлэнгын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь Мункожапов Д. С.)	375
Баргажанай аймагай «XVIII партсъезд» колхоз (түрүүлэгшэнь Малыгин А. П.)	368
Кабанскын аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь Суранов И. И.)	368
Бичурын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь Базарон Э.)	361
Байкало-Кударын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь Сычев Т. Д.)	354
Иволгын аймагай «Коминтерн» колхоз (түрүүлэгшэнь Лубсанов П. Н.)	352

Энэ үе соо үнеэн бүриһөө 950 литрһээ дээшэ һү һааһан племенной фермэнүүдэй һаалишад

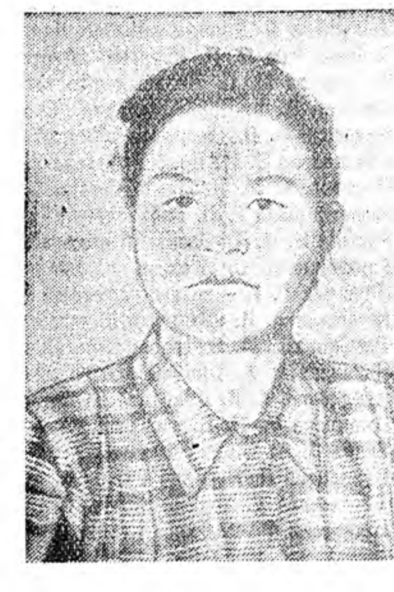
Цырендоржиева Д. Д. Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэр. колхоз—	2566
Хайдапова Д. Б. Сэлэнгын аймагай Маленковой нэр. колхоз—	2330
Воронцова А. Н. Сэлэнгын аймагай «XVIII партсъезд» колхоз—	2142
Цыденова М. Сэлэнгын аймагай Хрущевой нэр. колхоз—	2096
Жамбалова Ц. Г. Сэлэнгын аймагай Сталинай нэр. колхоз—	2067
Бадмаева Л. Н. Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэр. колхоз—	1800
Будожапова Д. Д. Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэр. колхоз—	1696
Дылыкова П. Б. Сэлэнгын аймагай Сталинай нэр. колхоз—	1692
Жалсанова П. Ц. Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэр. колхоз—	1679
Пикулова М. Сэлэнгын аймагай Ленинэй нэр. колхоз—	1669
Раднажапова Ц. Х. Сэлэнгын аймагай Сталинай нэр. колхоз—	1654
Гомбоева В. Н. Сэлэнгын аймагай Сталинай нэр. колхоз—	1576
Байнганова О. Сэлэнгын аймагай Сталинай нэр. колхоз—	1500
Будаева С. Б. Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэр. колхоз—	1491
Очирова Г. Д. Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэр. колхоз—	1479
Ринчинова Б. Сэлэнгын аймагай Маленковой нэр. колхоз—	1464
Очиржапова Н. Б. Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэр. колхоз—	1454
Цыремпилова Ц. Х. Сэлэнгын аймагай Калининай нэр. колхоз—	1410
Лубсанова Б. Г. Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэр. колхоз—	1357
Токтохоева Г. Сэлэнгын аймагай Кагановичын нэр. колхоз—	1365
Нимаева Д. Б. Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэр. колхоз—	1349
Батуева Ц. Ц. Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэр. колхоз—	1348
Баянтуева Б. Х. Сэлэнгын аймагай Хрущевой нэр. колхоз—	1332
Санжиева Х. Сэлэнгын аймагай Сталинай нэр. колхоз—	1316
Дармаева М. Д. Сэлэнгын аймагай Кагановичын нэр. колхоз—	1310
Цыренжапова Д. Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэр. колхоз—	1288
Бальжиева Ц. С. Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэр. колхоз—	1288
Машеева Г. Сэлэнгын аймагай «Коммунизм» колхоз—	1261
Карпова А. В. Сэлэнгын аймагай «XVIII партсъезд» колхоз—	1245
Цыдыпова Х. Ц. Сэлэнгын аймагай «Коммунизм» колхоз—	1239
Дамбарова С. Сэлэнгын аймагай Ленинэй нэр. колхоз—	1235
Лубсанова Ц. Ц. Сэлэнгын аймагай Хрущевой нэр. колхоз—	1231
Бадмаева Д. Сэлэнгын аймагай Сталинай нэр. колхоз—	1213
Табутурова Д. Б. Сэлэнгын аймагай Маленковой нэр. колхоз—	1211
Гармаева Д. Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэр. колхоз—	1150
Билектуева Н. Сэлэнгын аймагай Маленковой нэр. колхоз—	1124
Буторина М. С. Сэлэнгын аймагай «XVIII партсъезд» колхоз—	1086
Норбоева Б. Ц. Иволгын аймагай «Коммунизм» колхоз—	1076
Доржитарова Д. Сэлэнгын аймагай Маленковой нэр. колхоз—	1075
Ринчинова Г. Сэлэнгын аймагай Маленковой нэр. колхоз—	1069
Омоктуева Я. Иволгын аймагай «Улаан Оронго» колхоз—	1063
Бадмаева Л. Иволгын аймагай «Улаан Оронго» колхоз—	1054
Омоктуева Ц. Иволгын аймагай «Улаан Оронго» колхоз—	1045
Ефимова А. А. Сэлэнгын аймагай Молотовой нэр. колхоз—	1029
Дампилова Д. Сэлэнгын аймагай Ленинэй нэр. колхоз—	1010
Черниговская В. В. Сэлэнгын аймагай «XVIII партсъезд» колхоз—	986
Балданова М. Сэлэнгын аймагай Хрущевой нэр. колхоз—	976
Найданова Ц. Сэлэнгын аймагай Хрущевой нэр. колхоз—	969
Латыпова Ф. Сэлэнгын аймагай «XVIII партсъезд» колхоз—	969
Митупова Д. Д. Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэр. колхоз—	963
Норбоева А. Сэлэнгын аймагай Кагановичын нэр. колхоз—	958
Цыденова Ж. Курумканай аймагай Ленинэй нэр. колхоз—	956
Югова В. Сэлэнгын аймагай Ленинэй нэр. колхоз—	953

Энэ үе соо үнеэн бүриһөө 500 литрһээ дээшэ һү һааһан һүнэй-товарна фермэнүүдэй һаалишад

Колтунова Г. И. Тарбагатайн аймагай Хрущевой нэр. колхоз—	1009
Шурыгина А. И. Тарбагатайн аймагай Молотовой нэр. колхоз—	980
Ковалева П. П. Тарбагатайн аймагай Ленинэй нэр. колхоз—	957
Базарова Д. Яруунын аймагай Маленковой нэр. колхоз—	955
Гребенщикова А. П. Тарбагатайн аймагай Ленинэй нэр. колхоз—	917
Михалева А. В. Тарбагатайн аймагай Хрущевой нэр. колхоз—	909
Намжилова Ц. Яруунын аймагай Маленковой нэр. колхоз—	902
Емельянова А. Й. Тарбагатайн аймагай Калининай нэр. колхоз—	890
Яковлева В. А. Тарбагатайн аймагай Калининай нэр. колхоз—	890
Алемасова А. И. Прибайкальска аймагай Хрущевой нэр. колхоз—	886
Цыдыпова Д. Сэлэнгын аймагай Сталинай нэр. колхоз—	881
Гармаева Д. Бичурын аймагай «Коммунизм» колхоз—	878
Балданова Ц. Яруунын аймагай Маленковой нэр. колхоз—	874
Темникова З. И. Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоз—	868
Буркова В. Д. Байкало-Кударын аймагай Ленинэй нэр. колхоз—	864
Гармажапова Д. Сэлэнгын аймагай Сталинай нэр. колхоз—	863
Раднаева Ц. Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэр. колхоз—	854
Вторушина Д. В. Байкало-Кударын аймагай Ленинэй нэр. колхоз—	839
Казазаева М. Ф. Тарбагатайн аймагай Калининай нэр. колхоз—	829
Доржиева Ц. Бичурын аймагай «Коммунизм» колхоз—	827
Мергенева Е. В. Иволгын аймагай Маленковой нэр. колхоз—	821
Сосорова Д. Сэлэнгын аймагай Сталинай нэр. колхоз—	810
Власова Е. П. Тарбагатайн аймагай Калининай нэр. колхоз—	805
Холхонова Ц. Хоринн аймагай Калининай нэр. колхоз—	792
Кожевина Е. З. Баргажанай аймагай Маленковой нэр. колхоз—	787
Дамбаева Д. Яруунын аймагай Маленковой нэр. колхоз—	786
Барышникова М. М. Мухаршэбэрэй аймагай «Коммунизм» колхоз—	785
Насникова П. И. Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоз—	780
Рыжакова С. Г. Тарбагатайн аймагай Ленинэй нэр. колхоз—	770
Кузина А. А. Тарбагатайн аймагай «Путь Ленина» колхоз—	768
Мергенева К. П. Иволгын аймагай Маленковой нэр. колхоз—	767
Чебунина Е. Г. Сэлэнгын аймагай Молотовой нэр. колхоз—	766
Самбаева С. Д. Бичурын аймагай Ждановай нэр. колхоз—	763
Батышева А. Л. Прибайкальска аймагай Хрущевой нэр. колхоз—	756
Спирина И. Н. Прибайкальска аймагай Маленковой нэр. колхоз—	754
Жалсанова Д. Зэдын аймагай Кировэй нэр. колхоз—	752
Патрахина А. Е. Прибайкальска аймагай «Путь к коммунизму» колхоз—	750
Козулина Н. И. Тарбагатайн аймагай Хрущевой нэр. колхоз—	749
Вершинина А. К. Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоз—	744
Клюшева А. А. Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоз—	739
Седунова А. П. Прибайкальска аймагай Маленковой нэр. колхоз—	732
Викторова А. И. Прибайкальска аймагай Хрущевой нэр. колхоз—	729
Насникова П. А. Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоз—	727
Педынина А. В. Иволгын аймагай Ленинэй нэр. колхоз—	721
Насникова М. М. Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоз—	719
Яковлева У. И. Тарбагатайн аймагай Калининай нэр. колхоз—	717
Батурина А. Б. Тарбагатайн аймагай Хрущевой нэр. колхоз—	716
Новосельцева Т. И. Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоз—	712
Эрдынеева Н. Сэлэнгын аймагай Маленковой нэр. колхоз—	708
Абидуева Д. А. Бичурын аймагай Ждановай нэр. колхоз—	706
Власенко Е. И. Прибайкальска аймагай Маленковой нэр. колхоз—	706
Жалсанова Х. Яруунын аймагай Маленковой нэр. колхоз—	704
Ешиева Н. Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэр. колхоз—	703
Михалева А. К. Тарбагатайн аймагай Хрущевой нэр. колхоз—	700
Степанова А. Тарбагатайн аймагай Сталинай нэр. колхоз—	696
Инкина Е. Г. Прибайкальска аймагай Хрущевой нэр. колхоз—	694
Налетова Е. В. Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоз —	692
Михалева И. М. Тарбагатайн аймагай Сталинай нэр. колхоз—	692
Неродова А. К. Прибайкальска аймагай «Путь к коммунизму» колхоз—	683
Ванчикова Ц. Яруунын аймагай Маленковой нэр. колхоз—	681
Глотова А. Ф. Тарбагатайн аймагай Молотовой нэр. колхоз—	680
Афанасьева А. А. Тарбагатайн аймагай Молотовой нэр. колхоз—	677
Абидуева Х. Закаменай аймагай «Победа» колхоз—	677
Черных Е. К. Сэлэнгын аймагай Молотовой нэр. колхоз—	675
Федорова Е. С. Мухаршэбэрэй аймагай «Коммунизм» колхоз—	671
Шейшукова Н. П. Прибайкальска аймагай Маленковой нэр. колхоз—	661
Насникова А. А. Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоз—	660
Курдюкова Е. В. Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоз—	660
Парашютина Л. М. Тарбагатайн аймагай Хрущевой нэр. колхоз—	657
Родионова У. Ф. Прибайкальска аймагай Сталинай нэр. колхоз—	657
Могилевская В. В. Иволгын аймагай Маленковой нэр. колхоз—	655
Каленых А. А. Иволгын аймагай Маленковой нэр. колхоз—	650
Кизяева А. А. Тарбагатайн аймагай Хрущевой нэр. колхоз—	649
Эрдынеева Х. Сэлэнгын аймагай Маленковой нэр. колхоз—	647
Орлова П. И. Байкало-Кударын аймагай Ленинэй нэр. колхоз—	647
Батурина Е. И. Прибайкальска аймагай Молотовой нэр. колхоз—	644
Кушнарева И. К. Тарбагатайн аймагай Ленинэй нэр. колхоз—	644
Ванчикова Ц. Яруунын аймагай Маленковой нэр. колхоз—	643
Гашова В. Д. Байкало-Кударын аймагай Ждановай нэр. колхоз—	641
Токманова И. Л. Прибайкальска аймагай Хрущевой нэр. колхоз—	640
Грузовенко П. Г. Тарбагатайн аймагай Молотовой нэр. колхоз—	640
Власова Е. С. Тарбагатайн аймагай Калининай нэр. колхоз—	639
Линейцева В. Хэжэнгын аймагай Ленинэй нэр. колхоз—	637
Юмдылыкова М. Хэжэнгын аймагай Сталинай нэр. колхоз—	635
Помулева А. М. Прибайкальска аймагай Молотовой нэр. колхоз—	632
Чуманова М. В. Прибайкальска аймагай Хрущевой нэр. колхоз—	631
Орлова Д. Г. Байкало-Кударын аймагай Ленинэй нэр. колхоз—	631
Рудакова А. И. Тарбагатайн аймагай «Авангард» колхоз—	630
Галсанова С. Зэдын аймагай Кировэй нэр. колхоз—	630
Бочкова Е. С. Сэлэнгын аймагай Молотовой нэр. колхоз—	629
Батурина И. Я. Прибайкальска аймагай «Путь к коммунизму» колхоз—	625
Горбунова Р. И. Прибайкальска аймагай Маленковой нэр. колхоз—	624
Найданова З. Хоринн аймагай Калининай нэр. колхоз—	623
Насникова А. Г. Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоз—	622
Патрахина Е. Д. Прибайкальска аймагай Молотовой нэр. колхоз—	622
Рымарева С. Ф. Тарбагатайн аймагай Ленинэй нэр. колхоз—	622
Гурулева А. А. Байкало-Кударын аймагай Ленинэй нэр. колхоз—	621
Андриянова П. Ф. Прибайкальска аймагай Молотовой нэр. колхоз—	620
Будажапова Ц. Сэлэнгын аймагай Сталинай нэр. колхоз—	620
Налетова Г. Ф. Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоз—	619
Молокова А. Х. Прибайкальска аймагай Хрущевой нэр. колхоз—	618
Галсанова Ц. Х. Зэдын аймагай Кировэй нэр. колхоз—	618
Хижникова В. Н. Тарбагатайн аймагай Хрущевой нэр. колхоз—	617

(Түгэсхэлынь 4-дэхи нюурта)











ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (дээрэһээ доошо) Тарбагатайн аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхозой һаалишан А. Михалева, Иволгын аймагай «Улаан Оронго» колхозой һаалишан П. Собенникова, Сэлэнгын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхозой һаалишад Д. Доржитарова, В. Ринчинова, Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхозой һаалишан А. Вершинина.

ҺҮ ҺААЛГЫЕ ДЭЭШЭЛҮҮЛХЫН ТҮЛӨӨ МҮРЫСӨӨНЭЙ ТҮРҮҮШҮҮЛ

(Түгэсхэл)

Гамзякова Е. Г. Иволгын аймагай Ленинэй нэр. колхоз—	617
Неродова Ф. И. Прибайкальска аймагай «Путь к коммунизму» колхоз—	616
Изюрьева П. Ф. Байкало-Кударын аймагай Ленинэй нэр. колхоз—	616
Зайцева С. С. Тарбагатайн аймагай Калининай нэр. колхоз—	616
Пермякова Т. С. Иволгын аймагай «III-я пятилетка» колхоз—	614
Рандина М. К. Тарбагатайн аймагай Хрущевой нэр. колхоз—	613
Торгашина М. К. Иволгын аймагай «8-ое Марта» колхоз—	611
Каратуева М. П. Иволгын аймагай Ленинэй нэр. колхоз—	609
Собенникова А. П. Иволгын аймагай «8-ое Марта» колхоз—	607
Бабуева Х. Яруунын аймагай Маленковой нэр. колхоз—	607
Баташева Е. П. Прибайкальска аймагай Хрущевой нэр. колхоз—	606
Ендонова Д. Иволгын аймагай Молотовой нэр. колхоз—	605
Новолодская М. Ф. Байкало-Кударын аймагай Ждановай нэр. колхоз—	602
Шадоева Ц. Г. Бичурын аймагай Ждановай нэр. колхоз—	600
Зженова С. Хэжэнгын аймагай Сталинай нэр. колхоз—	600
Бабинцева У. С. Кабанскын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз—	598
Фомина Е. И. Тарбагатайн аймагай Сталинай нэр. колхоз—	598
Казанцева М. П. Иволгын аймагай Ленинэй нэр. колхоз—	598
Анасова М. Я. Сэлэнгын аймагай «XVIII партсъезд» колхоз—	596
Виноградова Е. Н. Прибайкальска аймагай Молотовой нэр. колхоз—	596
Болдонова Ц. Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэр. колхоз—	594
Симухина Т. С. Мухаршэбэрэй аймагай Сталинай нэр. колхоз—	594
Коренева З. П. Баргажанай аймагай Маленковой нэр. колхоз—	592
Спирина А. В. Прибайкальска аймагай Маленковой нэр. колхоз—	592
Торгашина В. А. Иволгын аймагай «8-ое Марта» колхоз—	592
Кобунова А. А. Прибайкальска аймагай Хрущевой нэр. колхоз—	591
Виноградова Е. Н. Прибайкальска аймагай Молотовой нэр. колхоз—	590
Рымарева Т. Т. Тарбагатайн аймагай Ленинэй нэр. колхоз—	590
Каленых И. А. Иволгын аймагай Маленковой нэр. колхоз—	589
Цыдыпова Л. Хориин аймагай Калининай нэр. колхоз—	589
Собенникова П. П. Иволгын аймагай «Улаан Оронго» колхоз—	588
Курдюкова М. П. Иволгын аймагай «8-ое Марта» колхоз—	587
Юн-Кян В. Ф. Прибайкальска аймагай Хрущевой нэр. колхоз—	587
Федотова З. П. Сэлэнгын аймагай Молотовой нэр. колхоз—	585
Колоколова Е. И. Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоз—	585
Маркова А. М. Иволгын аймагай «8-ое Марта» колхоз—	585
Клеменишева Т. П. Кабанскын аймагай Ленинэй нэр. колхоз—	585
Русина Н. И. Тарбагатайн аймагай Сталинай нэр. колхоз—	584
Грищенко А. С. Иволгын аймагай «III-я пятилетка» колхоз—	584
Каленых Г. Г. Иволгын аймагай Маленковой нэр. колхоз—	583
Брянская А. К. Сэлэнгын аймагай «XVIII партсъезд» колхоз—	583
Панькова Е. А. Бичурын аймагай Маленковой нэр. колхоз—	580
Клюшева А. А. Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоз—	580
Курдюкова А. В. Прибайкальска аймагай Хрущевой нэр. колхоз—	580
Цивилева М. Н. Баргажанай аймагай «Большевик» колхоз—	580
Зпова В. А. Хориин аймагай Маленковой нэр. колхоз—	578
Кузнецова Л. Я. Прибайкальска аймагай Маленковой нэр. колхоз—	575
Мартынова Д. Хориин аймагай «Победа» колхоз—	571
Казазаева Ф. Ф. Тарбагатайн аймагай Калининай нэр. колхоз—	571
Джигитканова Е. Баргажанай аймагай Маленковой нэр. колхоз—	570
Дьячкова А. И. Мухаршэбэрэй аймагай «Путь Ленина» колхоз—	569
Тихонова И. А. Тарбагатайн аймагай Молотовой нэр. колхоз—	567
Хромых А. А. Тарбагатайн аймагай Молотовой нэр. колхоз—	567
Шитина С. Ф. Тарбагатайн аймагай Молотовой нэр. колхоз—	567
Шункова М. Д. Иволгын аймагай Ленинэй нэр. колхоз—	567
Дондокова Ц. Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэр. колхоз—	565
Дельбонова Д. Курумканай аймагай Ленинэй нэр. колхоз—	565
Шульгина А. Г. Прибайкальска аймагай «Путь к коммунизму» колхоз—	564
Лыгденова Г. Закаменай аймагай Ждановай нэр. колхоз—	564
Соколова К. С. Тарбагатайн аймагай Сталинай нэр. колхоз—	560
Беликова Д. О. Бичурын аймагай Ждановай нэр. колхоз—	558
Буркова М. В. Иволгын аймагай Маленковой нэр. колхоз—	557
Будаева Д. Кяхтын аймагай Ленинэй нэр. колхоз—	556
Тырина А. П. Прибайкальска аймагай Хрущевой нэр. колхоз—	555
Алемасова Е. М. Прибайкальска аймагай Хрущевой нэр. колхоз—	554
Бурундукова Я. Иволгын аймагай «8-ое Марта» колхоз—	553
Попова Е. В. Тарбагатайн аймагай «Авангард» колхоз—	550
Цыбанова Ц. Сэлэнгын аймагай Сталинай нэр. колхоз—	550
Мункуева Е. Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэр. колхоз—	550
Яковлева А. Ф. Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоз—	550
Власова Е. П. Тарбагатайн аймагай Калининай нэр. колхоз—	548
Гриценко А. С. Иволгын аймагай «III-я пятилетка» колхоз—	547
Бунеева Ц. Д. Яруунын аймагай Маленковой нэр. колхоз—	547
Зубакина Т. А. Иволгын аймагай «1-ое Мая» колхоз—	546
Надмитова О. Иволгын аймагай Сталинай нэр. колхоз—	545
Итыгилова Д. Ц. Бичурын аймагай Ждановай нэр. колхоз—	544
Аболтусова М. Тарбагатайн аймагай Хрущевой нэр. колхоз—	544
Цыбикова Б. Хэжэнгын аймагай Сталинай нэр. колхоз—	544
Решетова А. А. Прибайкальска аймагай «Путь к коммунизму» колхоз—	543
Кирикова Е. Ф. Прибайкальска аймагай Сталинай нэр. колхоз—	542
Власевская В. В. Иволгын аймагай Маяковскиин нэр. колхоз—	540
Цыбикдоржиева Д. Сэлэнгын аймагай Сталинай нэр. колхоз—	540
Думнова А. Ф. Иволгын аймагай «8-ое Марта» колхоз—	539
Бурдуковская А. Н. Прибайкальска аймагай Маленковой нэр. колхоз—	539
Бадмаева Р. Мухаршэбэрэй аймагай Булганинай нэр. колхоз—	538
Воротникова Ф. И. Прибайкальска аймагай «Путь к коммунизму» колхоз—	537
Литвинцева С. А. Бичурын аймагай Маленковой нэр. колхоз—	535
Цынгеева Ц. Курумканай аймагай Ленинэй нэр. колхоз—	533
Дамдинова Б. Хориин аймагай Хрущевой нэр. колхоз—	532
Чимитова Ц. Хэжэнгын аймагай Ворошиловай нэр. колхоз—	530
Кожемякина А. Л. Мухаршэбэрэй аймагай «Коммунизм» колхоз—	530
Доржиева Ц. Яруунын аймагай Маленковой нэр. колхоз—	529
Третьякова А. В. Байкало-Кударын аймагай Ленинэй нэр. колхоз—	529
Сампилова Д. Хэжэнгын аймагай Ворошиловай нэр. колхоз—	529
Хорганова В. Курумканай аймагай Ленинэй нэр. колхоз—	525
Григорьева Л. Я. Сэлэнгын аймагай «XVIII партсъезд» колхоз—	523
Ермоева Т. У. Байкало-Кударын аймагай Ворошиловай нэр. колхоз—	521
Будожапова Н. Хэжэнгын аймагай Тельманэй нэр. колхоз—	521
Клементьева А. М. Тарбагатайн аймагай «Авангард» колхоз—	521
Шиханова П. Я. Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоз—	520
Шангина В. И. Прибайкальска аймагай «Путь к коммунизму» колхоз—	520
Тырина З. П. Прибайкальска аймагай Хрущевой нэр. колхоз—	520
Клементьева Е. М. Тарбагатайн аймагай «Путь к коммунизму» колхоз—	520
Якушенко Н. А. Баргажанай аймагай «XVIII партсъезд» колхоз—	520
Хохолова В. М. Иволгын аймагай «1-ое Мая» колхоз—	517
Аюшеева В. Бичурын аймагай Ждановай нэр. колхоз—	515
Назарова А. Е. Тарбагатайн аймагай Ленинэй нэр. колхоз—	514
Сучкова М. Е. Тарбагатайн аймагай Ленинэй нэр. колхоз—	514
Шеенская Ф. Байкало-Кударын аймагай Пушкинай нэр. колхоз—	513
Афонасьева У. Л. Тарбагатайн аймагай Молотовой нэр. колхоз—	512
Доржиева Д. Бичурын аймагай «Коммунизм» колхоз	510
Нимаева Сэлэнгын аймагай Ленинэй нэр. колхоз	510
Патрушева В. В. Прибайкальска аймагай Маленковой нэр. колхоз—	509
Смолина Т. Ф. Бичурын аймагай Ворошиловай нэр. колхоз—	507
Линбоева Ц. Бичурын аймагай «Коммунизм» колхоз—	506
Найданова Ц. Д. Яруунын аймагай Маленковой нэр. колхоз—	503
Русанова И. А. Баргажанай аймагай Маленковой нэр. колхоз—	503
Маслова Т. Е. Кабанскын аймагай Ворошиловай нэр. колхоз—	503
Яковлева А. А. Тарбагатайн аймагай Молотовой нэр. колхоз—	503
Цыдыпова С. Курумканай аймагай Молотовой нэр. колхоз—	503
Якушенко Н. А. Баргажанай аймагай «XVIII партсъезд» колхоз—	502
Воронина В. П. Курумканай аймагай Хрущевой нэр. колхоз—	502
Цыренова Ц. Яруунын аймагай Маленковой нэр. колхоз—	502
Добрынина Л. М. Прибайкальска аймагай Сталинай нэр. колхоз—	500
Викторова А. Ф. Прибайкальска аймагай Сталинай нэр. колхоз—	500
Посохова Т. Кударын аймагай Молотовой нэр. колхоз—	500
Хамуева А. Ф. Байкало-Кударын аймагай Ждановай нэр. колхоз—	500
Сидорова П. П. Байкало-Кударын аймагай Калининай нэр. колхоз—	500
Козлова П. И. Прибайкальска аймагай Молотовой нэр. колхоз—	500

Хани барисаан, суг ажаллалга ба харилсан туһалалсалга тухай Варшавска договорые Чехословакиин национальна суглаан һайшааба

ПРАГА, майн 24. (ТАСС). Чехословацка Республикын Национальна суглаанай заседани мүнөөдэр болоожо хани барисаан, суг ажаллалга ба харилсан туһалалсалга тухай Варшавада баталагдаһан договорые һайшааха тухай правительствын оруулһан дурадхалые хаража үзөө.

Сессиие Национальна суглаанай түрүүлэгшэ Зденек Фирлингер нээгээ. Европодо эб найрамдалые ба аюулгүй байдалые хангаха талаар европейскэ гүрэнүүдэй Варшавска зүблөөнэй дүнгүүд тухай Чехословацка Республикын премьер-министр Вильям Широкий правительственна мэдүүлгэ хээ.

Вильям Широкиин үгэ хэлэжэ байхада, депутадууд ба айлшад нэгэтэ бэшэ нэрьесэ альга ташажа, Чехословацка правительствын, сүлөөтэ арадуудай хүсэн түгэлдэр бүхы лагериин эб найрамдалда дуратай политикые ехээр һайшаажа байһанаа элишэлэн мэдүүлһэн байна.

Премьер-министр В. Широкиин элидхэл тушаа депутат Елена Лефлерова (Национальна суглаанай гадаадын хэрэгүүдые эрхилхэ комитедэй зүгһөө), министрнүүд Иозеф Плойгар, Эмануил Шлехта, Профсоюзуудай центральна соведэй түрүүлэгшэ Франтишек Зупка болон бусад үгэ хэлэхэдээ, Чехословацка Республикын эрхэ сүлөөе ба бэеэ даанхай байдалые хамгаалха ябадалда договорой тон ехэ удхашанартай байһые тэмдэглэһэн, Чехословацка правительствын дурадхалые хүсэдөөр дэмжэһэн байна.

Национальна суглаан хадаа хани барисаан, суг ажаллалга ба харилсан туһалалсалга тухай эб найрамдалда дуратай найман гүрэнэй Варшавада баталһан договорые ехэ дэбжэлтэтэйгээр, нэрьемэ альга ташалган доро нэгэн һаналаар һайшаагаа.

М. Шолоховой 50 наһа гүйсэһэн ойе тэмдэглэнэ

ВЕНГРИ

БУДАПЕШТ, майн 24. (ТАСС). Михаил Шолоховой 50 наһа гүйсэһэн ойе Венгриин олониитэ тэмдэглэнэ. Эб найрамдалай бүхэвенгерскэ совет ба венгеро-советскэ общество энэ үдэртэ зорюулан үсэгэлдэр вечер үнгэргөө. Михаил Шолоховой ажабайдал ба зохёолнууд тухай венгерскэ уранзохёолшодой союзай түрүүлэгшэ Петер Вереш элидхэл хээ. Удаань концерт болоо.

Шолоховой зохёолнуудта зорюулагдаһан литературна вечернүүдые венгерскэ уранзохёолшодой союз, советскэ номуудай байшан ба Горькиин нэрэмжэтэ ород номуудай библиотекэ мүн үнгэргэхэ байна.

Михаил Шолоховой зохёолнуудые Венгриин ажалшад ехээр һонирхон уншадаг байна. «Поднятая целина» гэжэ зохёолынь хамта дээрээ 120 мянган хэһэг тиражтайгаар 9 дахин хэблэн гаргагдаһан байна. «Номгон Дон» гэжэ зохёолынь хоёр дахин хэблэн гаргагдаа. Һүүлшынхинь 50 мянган хэһэг тиражтайгаар гаргагдаһан байна.

РУМЫНИ

БУХАРЕСТ, майн 24. (ТАСС). Советскэ элитэ уранзохёолшо Михаил Шолоховой 50 наһа гүйсэһэн ойе румынска олониитэ тэмдэглэнэ. Шолоховой зохёолнуудые румынска ажалшад ехээр һонирхон уншадаг байна. «Номгон Дон» гэжэ зохёолынь румынска хэлэн дээрэ хамта дээрээ 50 мянган тиражтайгаар 3 дахин, «Поднятая целина» гэжэ зохёолынь хамта дээрээ 178 мянган хэһэг тиражтайгаар зургаа дахин хэблэн гаргагдаа. Гадна, «Поднятая целина» гэжэ номынь венгерскэ, немецкэ ба сербскэ хэлэнүүд дээрээ хамта 16 мянган хэһэг тиражтайгаар хэблэгдэһэн байна. Тэрэшэлэн, советскэ уранзохёолшын бусад зохёолнууд ба статьянууд хэблэн гаргагдаа.

Румынска уранзохёолшодой бэшэһэн статьянуудые, М. Шолохов тушаа бусад материалнуудые, тэрэнэй зохёолнуудай отрывогуудые газетэнүүд толилно.

Амгалан ёһоор Түгэдые сүлөөлһөөр дүрбэн жэлэй ойе Пекиндэ һайндэрлэбэ

ПЕКИН, майн 24. (ТАСС). Синьхуа агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Түгэдые амгалан ёһоор сүлөөлһөөр дүрбэн жэлэй ойдо зорюулагдан баярай заседани үсэгэлдэр Пекиндэ болоо.

Национальностьнуудай хэрэгүүдые эрхилхэ комиссиин түрүүлэгшын орлогшо Ван Фынь заседани дээрэ үгэ хэлээ. Түгэдэй автономно область байгуулха бэлэдхэл хэхэ комитет эмхидхэхэ тухай Гүрэнэй соведэй шиидхэбэриие Хитадай бүхы национальностьнууд, илангаяа түгэдүүд ехээр һайшааһан байна.

Буддистнуудай бүхэхитадай ассоциациин түрүүлэгшын уялгые дүүргэгшэ Си Жао Цзя-цо хитадай буддистнуудай зүгһөө заседани дээрэ үгэ хэлээ. Түгэдые амгалан ёһоор сүлөөлэлгэ хитадуудай ба түгэдүүдэй хоорондохи нэгэдэлые бэхижүүлхэ ябадалда туһалха байна гэжэ тэрэ онсо тэмдэглээ.

Советскэ фильмнүүдые Польшодо ехээр һонирхон харана

ВАРШАВА, майн 24. (ТАСС). Советскэ киноискусствын зохёолнуудые Польско Арадай Республикын олониитэ ехээр һонирхон харадаг байна.

Дайнай хойто тээхи жэлнүүдтэ польско кинотеатрнууд соо советскэ 600 кинокартина, тэрэ тоодо 300 уранһайханай хүсэд метражна фильм, 180 гаран научно-популярна фильм харуулагдаһан байна.

Советскэ кинокартинануудые 405 миллион шахуу хүн зон хараһан байна. КПСС-ые ба дэлхэй дээрэхи түрүүшын социалистическэ гүрэниие байгуулагша В. И. Ленин тухай фильмнүүд орон дотор илангаяа ехээр һонирхогдоно. «Мартагдашагүй 1919 он», «Сталинградска байлдаан», «Берлинэй уналга», «Зоригтой хүнүүд», «Садко», гэжэ фильмнүүд ба советскэ киноискусствын бусад олон зохёолнуудые польско ажалшад мүн лэ ехээр һонирхон харадаг байна.

Советскэ кинофильмнүүдэй жэл бүриин заншалта фестивальда польско арад мүн лэ һонирхоно. Үнгэрэгшэ жэлэй эсэстэ үнгэргэгдэһэн долоодохи фестиваль дээрэ табигдаһан советскэ фильмнүүдые 23.500 мянга шахуу хүн хараа.

Атомна хүсые амгалан ажалда ашаглаха тушаа Уласхоорондын конференцидэ бэлэдхэхэ ООН-эй Консультативна комитедэй сесси нээгдэбэ

ПАРИЖ, майн 23. (ТАСС). Мүнөөдэр Парижда атомна хүсые амгалан ажалда ашаглаха тушаа Уласхоорондын конференци бэлэдхэхэ ООН-эй Консультативна комитедэй сесси нээгдэбэ. Консультативна комитедэй заседаниие ООН-эй генеральна секретарь Хаммаршельд нээгээ. Тус комитедэй хүдэлмэридэ Советскэ Союзһаа академик Д. В. Скобельцын хабаадалсана. Энэ Консультативна комитедэй зорилгонь хадаа атомна хүсые амгалан ажалда ашаглаха тушаа августын 8—20-до Женевэдэ болохо Уласхоорондын конференциие бэлэдхэлгэ болоно.

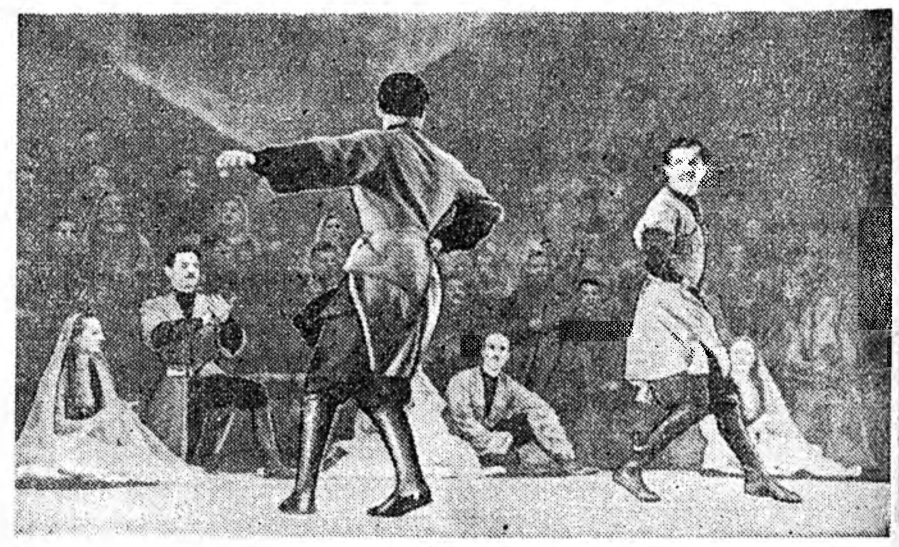
Бирмын оборонын министерствын мэдээсэл

ЛОНДОН, майн 24. (ТАСС). Рейтер агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Шань княжествын урда талада үлэһэн Чан Кай-шиин бандануудые усадхахын түлөө Бирмын сэрэгүүдэй мартын 7-һоо майн 18 хүрэтэр ябуулһан сэрэгэй тулалдаануудта гоминдановецууд 500 гаран хүнүүдээ алуулба гэжэ үсэгэлдэр Бирмын оборонын министерство мэдээсэһэн байна.

Латинска Америкэдэ юумын сэн хүндэрнэ

МОНТЕВИДЕО, майн 24. (ТАСС). Латинска Америкын оронуудта юумын үнэ сэнгэй хүндэржэ байһан тухай мэдээнүүдые латиноамериканска хэблэл толилно. Уругвайн статистикын управлени иигэжэ мэдээсэнэ. Һүүлшын 10 жэлэй туршада соо 1944 онһоо 1954 он хүрэтэр хүнэй ажабайхын тулада шухала болохо юумэнүүдэй үнэ сэн 283 процентээр ургаһан байна. Мяханай болон загаһанай сэн 5,5 дахин, малай тоһоной—4,2 дахин, сырэй—4 шахуу дахин, кофиин—4,4 дахин гэхэ мэтээр нэмэһэн байна. Коммунальна түлөөһэн эрид ехээр ургаа.

Грузиин дуу ба хатарай гүрэнэй ансамбль Улан-Удэдэ



Грузиин дуу ба хатарай гүрэнэй ансамблиин Улан-Удэ город ерэлгэ республикын хүгжэмэй ажабайдалда ехэ һонирхолтой.

Энэ ансамблиин түүхэ тухай хэлэхэ болоо һаа иимэ: манай ороной дуу ба хүгжэмэй бусад олон коллективүүдтэл адли энэ коллектив уранһайханай самодеятельностида хабаадагшадай эгээн бэлигтэй хүнүүдһээ —хүдэлмэришэд, колхознигууд, албахаагшадһаа бүридэһэн байха юм. Иигэжэ энэ ансамбль 1935 ондо эмхидхэгдээд, жэлһээ жэлдэ бэлиг шадабариингаа талаар ургажа байна.

1953 ондо ансамблиин коллективтэй грузинска арадай инструментнүүдэй оркестр ниилээ бэлэй. Тэрэ гэһээр ансамблиин программа улам баяжажа, гүйсэдхэдэг дуу хатарнуудынь бүри гоё һайхан болоо.

Тэдэнэй табиһан түрүүшын концерт ехэ амжалтатайгаар үнгэрөө.

Грузинска композитор В. Г. Цагарейшвилиин зохёоһон «Парти тухай дуун» гэһэн ирагуу һайхан хүгжэмтэй дуугаар концерт эхилнэ. Энэ дууе хоор ехэ хүсэтэйгөөр, һүртэй гоёор гүйсэдхөө. Энэ дуун грузин хэлэн дээрэ гүйсэдхэгдэһэн байбашье, тэрэнэй удха—манние илалтаһаа илалтада хүтэлбэрилжэ ябаһан түрэл партидаа арадай хүргэжэ байһан баяр баясхалан—баранда ойлгогдожо байгаа. Мүн хоор грузин арадай «Сулико», «Нана» гэжэ дуунуудые ирагуу һайханаар дуулаа. Грузин хэлэн дээрэ эдэ дуунууд илангаяа һайханаар, шэхэндэ зөөлэхэнөөр дуулдана. Тэрэшэлэн тэдэнэй ород ба украин арадай дуунуудые шадабаритай бэрхээр дуулажа, харагшадые баярлуулаа.

Ансамблиин хатарай коллективэй харуулһан «Һэлмэтэй хатар», «Мүрысөөн», «Фехтовани» гэжэ айхабтар шамдуу габшагайгаар наадагдаһан танцануудые харагшад һонирхолтойгоор угтаа.

Грузинска дуу ба хатарай ансамблиин концерт харагшадай сэдьхэлдэ мартагдашагүй хадуугдаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ансамблиин коллектив «Малшадай хатар» гэжэ танец гүйсэдхэжэ байна.

Текстнь **Е. Ивановагай**,
Фотонь **С. Доржиевай**.

Манай театр Благовещенскдэ

Гүрэнэй Бурят-Монголой Ленинэй орденто оперо ба баледэй театрын артистнар Амурска областиин центр — Благовещенск город хүрөөд, городой ажалшадта хэдэн зүжэгүүдые харуулаад байна.

Манай театрын коллектив түрүүшын табан үдэрэй туршада городой ажалшадта «Русалка», «Травиата», «Башмачки», «Чио-Чио-Сан» гэжэ оперно зүжэгүүдые, мүн «Хун шубуута нуур», «Бахчисарайский фонтан» гэжэ балетнэ зүжэгүүдые харуулаа. Энээнһээ гадна, артистнар городой предприяти, эмхи зургаануудай клубуудта гоё һайн программатай концертнүүдые табина.

РСФСР-эй габьяата артистнар Гомбоева-Языкова, Л. Сахьянова, БМАССР-эй арадай артист Л. Линховоин гэгшэдые харагшад ехэ хүндэтэйгөөр угтана.

Н. Маторин.

Уһаар модо урадхуулна

Сулхара, Худан голнуудай эрьеэр (Хэжэнгэ) ябталаатай байһан олон мянган кубометр барилгын модон уһаар урадхуулагдажа эхилбэ.

Хэжэнгын модо урадхуулгын конторын болон аймагай эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэдэй үүсхэлээр һүүлэй үедэ модо урадхуулга дээрэ олон хүнэй хабаадалгатайгаар воскресник үнгэргэгдэнэ. Жэшээлхэдэ, «Заготзерногой» конторын хүдэлмэрилэгшэд (директорынь нүхэр Аксенов) нэгэ үдэрэй туршада мянган кубометр модо уһанда табиһан байна.

Тэрэшэлэн аймагай центрын бусад эмхи зургаанууд болон предприятинуудай хүдэлмэрилэгшэд, албахаагшад воскреснигтэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана.

Ш. Бадмаев.

Шэнэ эмүүд

Энэ жэлдэ Бурят-Монголой аптекоуправлени шэнэ эмүүдые олоор абаад, республикын аймагуудай болон городуудай аптекэнүүдтэ эльгээбэ. Тэдэнэй тоодо, плазмол, эризид, карбохолин, диплацин, кендозид, дикумарин болон бусад эмүүд бии.

Плазмол хадаа нерв, нервнэ үбшэнһөө бии болодог элдэб хабдар аргалхада ехэ һайн юм. Тэрэшэлэн хотын, доторой үбшэнүүдые даамгай һайнаар эмнэдэг байна.

Эризид гэжэ эм ехэнхидээ зүрхэнэй үбшэнтэниие эмнэлгэдэ хэрэглэгдэдэг байха юм. Энэ хадаа зүрхэнэй сохисо, шуһанай һудалаар гүйсые һайжаруулдаг, үбшэн хүнэй бэеын түргэн һайжаралгада туһалдаг байна.

Карбохолин гэжэ эм доторой бусад суухын үбшэнүүдые аргалхада, мүн гипертони үбшэнэй һая захалжа байха үедэнь эмнэхэдэ хэрэглэгдэдэг.

Диплацин гэжэ эм операци хэхэдэ хэрэглэгдэдэг. Энэ эм мяханай шандааһа, шүрбэһэ һуларуулжа үгэдэг туладаа врачуудай операци хэхэдэ ехэ туһатай юм.

Редактор Д. Л. ЛОБСАНОВ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора — 46-32, заместителя редактора — 32-74, отв. секретаря —27-37, партийной жизни, сельского хозяйства— 47-59, пропаганды и переводов — 35-14, культуры и быта, промышленности—34-05, местной информации и писем — 24-74, корректорская — 32-67. бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00464. Типография отдела издательств и полиграфической промышленности Министерства культуры БМАССР. Зак. № 2750.